

34248

മനാ രാജമാന്യ രാജശ്രീ
കോഴിക്കോട്ട പടിഞ്ഞാറെ കോവിലകത്ത
വിദ്വാൻ മാനവിക്രമ എട്ടൻ
തമ്പുരാൻ അവർകളാൽ
ഭരകുമാര ചരിതത്തിൽനിന്ന തജ്ജമ ചെയ്യപ്പെട്ട

വിശ്രുത ചരിതം

എന്ന ഭാഷാ ഗദ്യകാവ്യം.

രണ്ടാം പതിപ്പ്.

VISRUTA CHARITAM

BY

M. R. RY. KOZHICKOT PATINHARA KOVILAKATH
MANA VIKRAMA ETTAN RAJAH AVERGAL.

കോഴിക്കോട് :

എമ്പ്രസ്സു വിക്രോറിയ അച്ചുകൂടത്തിൽ
അച്ചടിക്കപ്പെട്ടത.

1914.

Printer—M. David

(All rights reserved.)

വിഖ അണ ഹം.

Handwritten notes in Malayalam script, including the word 'അപ്പോ' and other illegible text.

മാ
ര
ര
ക

ക
ര

മുഖവുര.

൧. ഈ ലോകത്തിൽ കാവ്യങ്ങൾ ഗദ്യമയമെന്നും പദ്യമയമെന്നും ഉഭയമയമെന്നും ഇങ്ങിനെ സാമാന്യേണ മൂന്നു വിധങ്ങളായിട്ടാണു നടപ്പുള്ളത.

൨. ഇതുകൂടെപ്പൊതു ഹർഷചരിതം, കാദംബരി, വാസവദത്തം, ദശകുമാരചരിതം മുതലായതുകൾ ഗദ്യമയ കാവ്യങ്ങളും; കൃഷ്ണവിലാസം, രഘുവംശം, കമാരസംഭവം, മാഘം, നൈഷധം മുതലായതുകൾ പദ്യമയ കാവ്യങ്ങളും; മാനവേദചംപു, ഭാരതചംപു, നീലകണ്ഠവിജയചംപു, ഭോജചംപു, മുതലായതുകൾ ഗദ്യ പദ്യോഭയമയ കാവ്യങ്ങളും ആകുന്നതുകൂടെ പദ്യകാവ്യങ്ങളും ഉഭയമയകാവ്യങ്ങളും അധികമായി നടപ്പുള്ളതുകൂടും ഗദ്യകാവ്യം വിരളപ്രചാരമായിട്ടുള്ളതും ആകുന്നു.

൩. എന്നാൽ കാവ്യരസാസ്പാദ രസികന്മാരായ സഹൃദയന്മാർക്കു ഈ മൂന്നു വിധ കാവ്യങ്ങളിലുംപൊതു ഗദ്യകാവ്യമാണു ഇംഗ്ലീഷ് നോവൽ പുസ്തകംപോലെ വായിക്കുന്ന സമയം സദ്യോരസജനകമായിരിക്കുന്നതു എന്നു അനുഭവസാക്ഷികമായിട്ടുള്ളതാകുന്നുവെല്ലോ.

൪. ഗദ്യമയ കാവ്യങ്ങളിൽതന്നെ ഹർഷചരിതവും വാസവദത്തയും നാളികേര പാകത്തിലുള്ള സന്ദർഭമായിട്ടുള്ളതാകയാൽ വായനക്കാർക്കു അത്ര സദ്യോരസപ്രദമായിട്ടുള്ളതല്ല.

൫. കാദംബരിയാകിൽ അതി സരസ സന്ദർഭ മനോഹരമായിട്ടുള്ളതാണെന്നു കൂടും അതിൽ ഓരോരോ വിഷയത്തെ പറ്റി വർണ്ണിക്കുന്നതു വായിക്കുന്ന സമയം ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ കുറെ അധികമായിപ്പോയൊ എന്നു തോന്നുപോകുന്ന വിധത്തിൽ കാണാവുന്നതാകുന്നു.

൬. ദശകമാരചരിതം ഇപ്രകാരമല്ല, എന്നൽനെയുമല്ല നവരസപരിപൂർണ്ണമായിട്ടുള്ളതും അനന്തിപ്രേരഡ സന്ദർഭ മധുരമായിട്ടുള്ളതും ലോകവ്യവഹാര വിഷയത്തിൽ ഉപകരിക്കുന്നതുമായ കന്നടം.

൭. ശ്രീമൽ കവികുല സാച്ചര്യമനായ ദണ്ഡിയാൽ വിരചിതമായ ഈ ദശകമാരചരിതം പൂർണ്ണപീഠികാ എന്നും ഉത്തരപീഠികാ എന്നും രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളായിട്ടുള്ളതും പൂർണ്ണപീഠികയിൽ അഞ്ചും ഉത്തരപീഠികയിൽ എട്ടും ഉപാസങ്ങൾ ഉള്ളതും ദശകമാരന്മാരുടെ ചരിതത്തെ വർണ്ണിക്കുന്നതായാൽ യഥാർത്ഥ നാമത്തെ വഹിക്കുന്നതുമായകുന്നു.

൮. എന്നാൽ വിശ്രുതചരിതം ദശകമാര ചരിതത്തിലെ ഉത്തര പീഠികയിലെ ഒടുവിലുത്തെ ഉപാസത്തിലെ പൂർണ്ണ കഥാവിവരണമാകയാൽ ദശകമാരചരിതത്തിലെ കഥാസംഗ്രഹത്തെ എങ്കിലും ഇവിടെ വിവരിക്കുന്നതായാൽ വിശ്രുതചരിതം വായിക്കുന്നവർക്ക് പരസ്പരമുള്ള കഥാസംബന്ധത്തെ വ്യക്തമായി അറിഞ്ഞു രസിപ്പാനധികമുപയോഗമുള്ളതാണെന്ന തോന്നു ന്നുതുകൊണ്ടു അതിനായി നാം ഉപക്രമിച്ച എഴുതിവരുന്നതവേറെ ഒരു പുസ്തകമായി അച്ചടിപ്പാൻ തീർച്ചയാക്കിയിരിക്കുന്നു. അത പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ അല്പം താമസം നേരിടുന്നതാകുകൊണ്ടും ഈ വിശ്രുതചരിതം ഇക്കാലത്തു ജനങ്ങൾക്കു ലോകവ്യവഹാരത്തിന്നു അത്യന്തം ഉപയോഗിക്കുന്നതാണെന്ന തോന്നുകകൊണ്ടും ഈ പുസ്തകം ഉടനെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ഇടവന്നതാകുന്നു എന്നു മാത്രം പ്രസംഗിച്ച ഈ മുഖപുരയെ തൽക്കാലം ഇവിടെ അവസാനിപ്പിക്കുന്നു.

മാനവിക്രമ ഏട്ടൻ രാജാ,
പടിഞ്ഞാറെ കോവിലകം.

വിശ്രുത ചരിതം.

ഈ ലോകത്തിൽ രാജതന്ത്രത്തിൽ പരിചയം ഇല്ലാതെ പോയാൽ അതു നിമിത്തം രാജാക്കന്മാർക്കും അതുപോലെ ഉള്ള പ്രഭുക്കന്മാർക്കും മറ്റും ഉണ്ടാകുന്ന അനന്തം അപരിമിതമായി തീരുന്നതാണെന്നുള്ള സംഗതി എല്ലാവർക്കും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടത അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ളതാകയാൽ ഇവിടെ വിശ്രുതൻ എന്ന ഒരാളുടെ ചരിത്രത്തെ വണ്ണിച്ചുകൊണ്ടു മുൻ വിവരിച്ച വിഷയത്തെ പ്രസംഗിച്ചാനായി നാം ഉപക്രമിക്കുന്നതിനെ വായനക്കാർ മനസ്സിൽ അറിഞ്ഞിരിക്കുമെന്ന വിശ്വസിക്കുന്നു.

വിശ്രുതൻ എന്ന ഒരു മന്ത്രികുമാരൻ രാജവാഹനൻ എന്ന ഒരു മഹാരാജാവിനോടു പറയുന്ന ഘട്ടമാണു ഇതു എന്ന ഒന്നാമത വായനക്കാർക്കു മനസ്സിലായിരിക്കേണ്ടതാണു.

അല്ലയോ മഹാരാജാവേ! വിന്ധ്യോടവിയിൽ പരിഭ്രമിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന ഞാൻ ദാഹംകൊണ്ടും വിശപ്പുകൊണ്ടും വളരെ ക്ഷീണിച്ചവനായും ഈ വക ക്ലേശങ്ങൾക്കു അനന്തനായും എട്ടു വയസ്സു പ്രായമുള്ളവനായും ഇരിക്കുന്ന ഒരു കുമാരനെ ഒരു കിണറ്റിന്റെ വക്കത്തുവെച്ചു കാണുക ഉണ്ടായി. ആ സമയം ആ കുമാരൻ അധികമായ ഭയം നിമിത്തം ഗൽഗദാക്ഷരത്തോടുകൂടും വണ്ണം എന്നോട ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. മഹാ ഭാഗ്യവാനായി പൂജ്യനായിരിക്കുന്ന അങ്ങു അത്യന്തം ക്ലേശിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന എനിക്കു ഒരു സഹായകർമ്മത്തെ ചെയ്തു തരണം. അതെന്തെന്നാൽ:— ഈ വിധം ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്ന എന്റെ പ്രാണനെ അപഹരിക്കുന്നതായ ദാഹത്തെ തീപ്പാൻ വേണ്ടി വെള്ളം കോരുന്ന സമയം എനിക്കു പ്രധാനശരണമായ ഒരു പുരുഷൻ

ഈ കിണറിൽ വീണുപോയി. ആ ഇവനെ ഉദ്ധരിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ഞാൻ ശക്തനല്ല. അങ്ങനെ കയറി തരണമെന്നു അപേക്ഷിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരമാണു ആ കമാരൻ അപേക്ഷിച്ചതു. അതിന്റെ ശേഷം ഞാൻ കിണറികൾ ചെയ്ത ഏതോ ചില പതകളെക്കൊണ്ടു അവനെ ബന്ധിച്ചു കിണറിൽ നിന്ന കയറുകയും ഒരു മുളങ്കുടംകൊണ്ടു കുറെ വെള്ളം കോരി ആ ബാധന കൊടുക്കുകയും അത്യുന്നതമായ മധുരനാരക പൂക്കുത്തിന്റെ ശാഖകളിൽ തൂങ്ങിനിൽക്കുന്ന ഫലങ്ങളെ കല്ലുകൊണ്ടു എറിഞ്ഞു തള്ളിയിട്ടു അതിൽനിന്നു നാലഞ്ചു ഫലങ്ങളെ എടുത്തു അതുകളെയും കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു ഒരു വിധം ക്ഷീണനിവൃത്തിയെ ഉണ്ടാക്കി കൊടുത്ത സമാശ്വസിപ്പിച്ചതിനുശേഷം ആ കിണറിന്റെ സമീപത്തിലുള്ള ഒരു പൂക്കുത്തിന്റെ ഛായയിൽ തെങ്ങും മൂന്നു പേരും ചെന്നിരുന്ന അതിൽ പൃഥ്വീനോടായിട്ടു—

അല്ലയോ പൃഷ്ഠി ! ഞാൻ ബാധകൻ ആരാണ്? അങ്ങനെ ആന്? ഞാൻ ആപത്തു എങ്ങിനെ വന്നു സംഭവിച്ചു? എന്നിങ്ങിനെ ഞാൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ ആ പൃഥ്വീൻ കണ്ണുനീരോടു കൂടി ഗർഗ്ഗഭക്ഷണമാകുവണ്ണം താഴെ വിവരിക്കുംപ്രകാരം എന്നോടു മറുപടി പറഞ്ഞു. അതു എങ്ങിനെ എന്നാൽ: അല്ലയോ മഹാഭാഗ്യവാനെ ! അങ്ങനെ കേൾക്കണം. വിദഗ്ദ്ധം എന്ന ഒരു രാജ്യം ഉണ്ടു. ആ രാജ്യത്തിൽ ഭോജ്യ മഹാരാജാവിന്റെ വംശത്തിന്നു അധികാരഭൂതനും സാക്ഷാൽ ധർമ്മത്തിന്റെ ഒരു അവതാരമുത്തി തന്നെയോ എന്നു തോന്നുവണ്ണം ഇരിക്കുന്നവനും അതി ബലവാനും സത്യവാദിയും അത്യഭാരണം വിനയസമ്പന്നനും പ്രജകളെ വഴിപോലെ രക്ഷിക്കുന്നവനും ഭൃത്യന്മാരെ രഞ്ജിപ്പിക്കുന്നവനും കീർത്തിമാനും ബുദ്ധിമാനും ഉൽകൃഷ്ടശരീരനും ഉത്സാഹശീലനും എപ്പോഴും ശാസ്ത്രങ്ങളെ പ്രമാണിക്കുന്നവനും തന്നാൽ ശക്തമായ സൽകാർമ്മ്യത്തെ മാത്രം ആരംഭിക്കുന്നവനും പൃഥ്വീനോടു ബഹുമാനിക്കുന്നവനും ആശ്രിതന്മാർക്ക് ഉൽകൃഷ്ടത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവനും ബന്ധുക്കളെ സമ്പാദിക്കുന്നവനും ശത്രുക്കളെ തിരസ്കരിക്കുന്നവനും

നം അസംബന്ധപ്രലാപങ്ങളെ കേൾക്കുന്നതിൽ ചെവിയെക്കൊടുക്കാത്തവനും തനിക്കു എത്ര ഗുണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നാലും അലംഭാവംകൂടാതെ പിന്നെയും ഗുണോൽക്കർഷത്തിൽ ശ്രദ്ധാലുവും വിദ്യകളിൽ അത്യാസക്തനും ധർമ്മാർത്ഥ ശാസ്ത്രാദികളിൽ അതി തല്പരനും തനിക്കുവേണ്ടി ആരെങ്കിലും അല്പമായ ഒരു ഉപകാരത്തെച്ചെയ്താൽ അതിന്നു എത്രയും അധികമായ പ്രത്യുപകാരത്തെ ചെയ്യുന്നവനും ഭണ്ഡാരത്തേയും ഗജതുരഗാദി വാഹനങ്ങളെയും മനസ്സിരുത്തി വേണ്ടതുപോലെ രക്ഷിക്കുന്നവനും സകലകാർയ്യാസ്ഥനാരെയും ശുഷ്കാന്തിയോടെ പരീക്ഷിക്കുന്നവനും സൽകാർയ്യാങ്ങളെ ആരെങ്കിലും ചെയ്യുന്നതായാൽ അവരെ അനുരൂപങ്ങളായ സമ്മാനങ്ങളെ കൊടുത്ത ഉടാഹി പ്രീകുന്നവനും ദൈവത്തിൽനിന്നും മനുഷ്യരിൽനിന്നും ഉണ്ടാവുന്ന എല്ലാവിധ ആപത്തുകൾക്കും യഥോചിതം പ്രതികൂിയ ചെയ്യുന്നവനും സന്ധിവിഗ്രഹം- യാനം- ആസനം- ദൈവധീഭാവം- സമാശ്രയം- ഇങ്ങിനെ രാജനീതിയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ആറു ഗുണങ്ങളുടെ യഥോചിത പ്രയോഗത്തിൽ അതി നിപുണനും ബ്രാഹ്മണ- ക്ഷത്രിയ- വൈശ്യ- ശ്രദ്രാദികളായ പ്രജകളെ മനുസ്തുതി മുതലായ ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങൾക്കനുസരിച്ചു പരിപാലിക്കുന്നവനും പുണ്യ കീർത്തിമായിരിക്കുന്ന പുണ്യവർമാവ എന്ന പ്രസിദ്ധനായി ഒരു മഹാരാജാവുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം പുണ്യ കർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഒരു പുരുഷായുസ്സു മുഴുവനും ജീവിച്ചിരുന്നതിന്നു ശേഷം പ്രജകളുടെ നിർഭാഗ്യം നിമിത്തം പിന്നെയും ജീവിച്ചിരിപ്പാനിടവരാതെ സപ്തലോകത്തെപ്രാപിച്ചു. അന്നന്തരം അന്നന്തവർമാവ എന്ന പ്രസിദ്ധനായരാജകുമാരൻ ആരാജ്യത്തെപരിപാലിച്ചുവന്നു. എന്നാൽ അദ്ദേഹം സപ്ത ഗുണസമ്പന്നനായിരുന്നുവെങ്കിലും രാജതന്ത്രത്തിൽ അത്ര ശ്രദ്ധയുള്ള ഭേദമായിരുന്നില്ല. ആ സമയം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവിന്നു എത്രയും സമ്മതനും അതി വാശിയും ആയ വസുരക്ഷിതൻ എന്ന മന്ത്രിപുരുഷൻ ഒരു ദിവസം മന്ത്രശ്രമത്തിൽ ആ രാജകുമാരനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ശ്രദ്ധമായി

ഇപ്രകാരം ഉപദേശിച്ചു. അല്ലയോ പുഷ്പനായ മഹാ രാജാവേ! സകലങ്ങളായ ഐശ്വര്യങ്ങളും ജനനം മുതൽക്കുതന്നെ യാതൊരു കുറവും കൂടാതെ ഇവിടേക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരഗിതാദികളായ സകല വിദ്യകളിലും ഇവിടുത്തെ ബുദ്ധി, നൈപുണ്യത്തെ പ്രാപിച്ചുകൊണ്ടു ഇതരന്മാരായ സകല രാജാക്കന്മാരെക്കാളിലും ഉൾക്കണ്ടിച്ച് പ്രകാശിച്ചതായും കാണുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ യൊക്കെയാണെന്നു വരികിലും ഇവിടുത്തെ ബുദ്ധി, രാജതന്ത്രത്തിൽ ലേശവും പ്രവേശിപ്പിക്കാത്ത നിമിത്തം അഗ്നിശ്രദ്ധിച്ചെച്ചാത്ത സുവർണ്ണപോലെ അത്യന്തം ശോഭിക്കാതെ തീർന്നിരിക്കുന്നു. രാജ തന്ത്രത്തിൽ ബുദ്ധിയെ പ്രവൃത്തിപ്പിക്കാത്ത രാജാക്കന്മാർ മറ്റു എല്ലാ യോഗ്യതകളെക്കൊണ്ടും അത്യുജ്ജ്വലതന്മാരായിരുന്നാലും അത്യന്തമായി ബുദ്ധിമീനമായിരിക്കുന്ന പദ്മതപോലെ പരന്മാരാൽ ആക്രമിക്കപ്പെടുന്നതിനു വേണ്ടതുപോലെ രക്ഷിപ്പാനായി ശക്തന്മാരായി വരികയില്ല. എന്നുതന്നെയുമല്ല ഇന്നത സാധ്യം- ഇന്നത അസാധ്യം- ഇന്നത സാധ്യം- എന്നും മറ്റും വിഭാഗിച്ചു അറിഞ്ഞ പ്രവൃത്തിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ടും സമർത്ഥന്മാരായി വരികയില്ല.

അതുനിമിത്തം വേണ്ടതുപോലെ പ്രവൃത്തിപ്പാൻ ശക്തരല്ലാത്ത രാജാക്കന്മാർ ഗുണദോഷവിചാരംകൂടാതെ ഓരോരോ കർമ്മങ്ങളെ ആരംഭിക്കുമ്പോൾ അതുകൾക്കും വേണ്ടതുപോലെ അവസാനിക്കാതെ വരുന്ന സമയം സ്വബന്ധുക്കളാലും പിന്നെ ശത്രുവർഗ്ഗത്താലും അപമാനിക്കപ്പെടുന്നതാകുന്നു.

അപ്രകാരം സകല ജനങ്ങളാലും ധിക്കരിക്കപ്പെടുന്ന രാജാക്കന്മാരുടെ കല്പനകൾ പ്രജകളുടെ യോഗക്ഷേമത്തെ സാധിപ്പിക്കുവാൻ ശക്തിയുള്ളവയായി തീരുന്നതല്ലാ. അപ്പോൾ രാജശാസനയെ അതിക്രമിച്ചു പ്രവൃത്തിക്കുന്ന പ്രജകൾ അവരവരുടെ ഇഷ്ടപ്രകാരം എന്തെങ്കിലും പറഞ്ഞുകൊണ്ടും എന്തെങ്കിലും പ്രവൃത്തിച്ചുകൊണ്ടും ദുർമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ചു സകല മർദ്ദം

കേളേയം അതിക്രമിപ്പാൻ ഇടയായി തീരുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം മയ്യാദയെ അതിക്രമിച്ച തോന്നിവാസം പ്രാപ്തമാകുന്ന പ്രജകൾ തന്റെ സ്വാമിയേയും തങ്ങളേയും ഉഭയലോകഭ്രഷ്ടന്മാരാക്കിത്തീർക്കുന്നതുമാകുന്നു.

ആകയാൽ ഇപ്രകാരമൊന്നും സംഭവിക്കാതിരിപ്പാൻവേണ്ടി രാജനീതിയാകുന്ന പ്രദീപത്തെക്കൊണ്ട പ്രകാശിതമായ സമ്പന്നതയിലൂടെ പ്രജകളെക്കൊണ്ട നടക്കേണ്ടത രാജാക്കന്മാരുടെ ഭാരമാകുന്നു. ഭ്രതം- വർത്തമാനം- ഭവിഷ്യത്ത- ഇതകളിലും ദൂരസ്ഥിതങ്ങളായും അന്യപദാർത്ഥങ്ങൾ മറക്കപ്പെട്ടതുകളായും ഇരിക്കുന്ന വസ്തുക്കളിലും തർക്കം കൂടാതെ പ്രവേശിപ്പാൻ ശക്തിയുള്ളതായ ദിവ്യചക്ഷുസ്സു തന്നെയാണു ശാസ്ത്രമെന്ന പറയുന്നത. ആ ശാസ്ത്ര ചക്ഷുസ്സു ഇല്ലാത്തവൻ അതിവിശാലങ്ങളായ ലോചനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നാലും മുൻ വിവരിച്ച പ്രകാരമുള്ള ജ്ഞാനത്തിന്നു ശക്തനായി തീരാത്തതുകൊണ്ടു കേവലം അന്ധനാണെന്നതന്നെ പറയേണ്ടതാകുന്നു.

ആകയാൽ ഇതരവിദ്യകളിൽ ഉള്ള അത്യാസക്തിയെവിട്ടു അല്ലയോ മഹാ രാജാവേ ! ഇവിടുന്ന കുലവിദ്യയായ ഭണ്ഡനീതിയെതന്നെ സമ്പാദിക്കുകയും അത നിമിത്തം അതിൽ പറയും പ്രകാരമുള്ള അനുഷ്ഠാനംകൊണ്ടു ആത്മബുദ്ധിശക്തിയെ വർദ്ധിപ്പിച്ചു തന്റെ ശാസനയെ വീഴ്ത്തുകൂടാതെ വേണ്ടതപോലെ നടത്തി സാഗരമേഖലയായ ഭൂമിയെ വളരെ കാലം പരിപാലിച്ചു സുഖമായി വാഴുകയും വേണം. എന്നാകുന്നു മഹാ രാജാവിനോടു മന്ത്രി അറിയിച്ചത.

മഹാ രാജാവുകിൽ മന്ത്രിയുടെ ഇപ്രകാരമുള്ള ഉപദേശത്തെ കേട്ടതിന്നുശേഷം മന്ത്രിവരൻ ഉപദേശിച്ചതു എല്ലാം യഥാർത്ഥം തന്നെ. അപ്രകാരംതന്നെ ചെയ്തുകൊള്ളാമെന്നും പറഞ്ഞു തമ്മിൽ പിരിഞ്ഞു ഉടനെ അന്തഃപുരത്തെ പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്തു.

അവിടെവെച്ചു മന്ത്രിയുടെ ഹിതോപദേശമെല്ലാം ഭായ്മമാ

രോടായി പ്രസംഗവശാൽ പ്രസ്താവിച്ച സമയം അടുത്ത നിന്നിരുന്ന വിഹാരഭദ്രൻ എന്ന ഒരു സേവകവിശുനൻ അതിനെ കേട്ടു.

ആ സമയം പരന്മാരുടെ ചിത്തത്തെ അനുവർത്തിക്കുന്നതിൽ അതി കശലനം പ്രഭുക്കന്മാരെ ഏത വിധമെങ്കിലും പ്രസാദിപ്പിച്ച പണം സമ്പാദിക്കുന്നവനും സംഗീതം. ഗൃത്തം. ഓടക്കുഴൽ മുതലായ വാദ്യങ്ങളിൽ നിപുണനും പരശ്ശികളെ വശീകരിച്ച രമിക്കുന്നവനും അതി ചതുരനാകയാൽ എന്ത പറഞ്ഞാലും അന്യന്മാർക്കു വൈരസ്വം വരാത്ത വിധത്തിൽ സംസാരിക്കുന്നവനും പരന്മാരുടെ ദോഷങ്ങളെ കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ എഴുപ്പാഴും ഉദ്യോഗിക്കുന്നവനും പരന്മാരെ പരിഹസിക്കുന്നവനും പരദൂഷണത്തിൽ മുതലിരുന്നതും ഏഷണി പറയുന്നവനും കായ്സ്ഥന്മാരിൽ നിന്ന കൂടി കയ്യുലി വാങ്ങുന്നവനും സകല ദുർന്നയങ്ങളെ ഉപദേശിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ ഒരു ആചായ്തനും കാമശാസ്ത്രത്തിൽ അഭിതീയനും ചെറിയ തന്മൂലാകന്മാർക്കു പ്രിയ സ്നേഹിതനും ആയ മുൻ പറഞ്ഞ വിഹാരഭദ്രൻ മനസ്സിൽ അത് ചെയ്ത മഹാരാജാവിനോടു ഇപ്രകാരം ഉണർത്തിച്ചു.

അല്ലയോ മഹാ രാജാവേ! ദൈവാനുഗ്രഹംകൊണ്ടു ഏതെങ്കിലും ഒരു പുരുഷൻ അത്യന്തം ഐശ്വര്യത്തിന്നു ഭാജനമായി ഭവിക്കുന്നു എന്നുവരികിൽ ചില ധൃതന്മാർ അവന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു ഓരോരോ മധുരവാക്കുകളെ പറഞ്ഞു ഫലിപ്പിച്ചു തൻ കായ്തത്തെ സാധിപ്പിക്കുന്നു.

അത എങ്ങിനെയാണു്: ചില സമർത്ഥന്മാർ വന്നു അല്ലയോ മഹാ ഭാഗ്യവാനെ! ഇഹലോകത്തിൽ സന്നയാസം വളരെ മുഖ്യമായിട്ടുള്ളതാണു്. സന്യസിക്കുന്നവർക്കു മരിച്ചാൽ ഉടനെ വിശേഷപ്പെട്ട അഭ്യുദയങ്ങൾ ഒക്കെയും ലഭിക്കുന്നതാണു എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു ആശയെ ഉണർത്തി തീർത്തു മൊട്ടയടിപ്പിച്ചു ദേ

പുല്ലുകളെക്കൊണ്ടു ഉണ്ടാക്കിട്ടുള്ള കടിസൂത്രങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിച്ചും മൃഗചർമ്മത്തെ ഉടുപ്പിച്ചും വെണ്ണനെയ്യ തേപ്പിച്ചും ഉപവാസത്തെ അനുഷ്ഠിപ്പിച്ചും മറുംചെയ്തു അവന്റെ സർവ്വസ്വത്തെയും അപഹരിക്കുന്നു.

ഇത ഇരിക്കട്ടെ, ഇവരേക്കാട്ടിലും അഭിഷേചനമായി പാഷണ്ഡനമായിട്ടു വേറെ ചിലരും ഉണ്ടു. അവർ പുത്രന്മാരേയും ഭാര്യയെയും ശരീരത്തെയും ജീവിതത്തെയും കൂടി ഭ്രാന്താക്കിക്കളയുന്നവരാണ്.

എന്നാൽ അതി സമർത്ഥനായ ഒരു പുരുഷൻ മൃഗതൃഷ്ണികയെ പോലെ അസത്യഭൂതമായ ഈ വക അഭ്യുദയത്തിന്റെ ലാഭത്തിന്നുവേണ്ടി തന്റെ കയ്യിലിരിക്കുന്ന സമ്പത്തിനെ ഉപേക്ഷിപ്പാനായി ഇച്ഛിക്കുന്നില്ലാ എന്ന വരികിൽ ആ പുരുഷനെ വേറെ ചില കൂട്ടർ വന്ന ചുറ്റിക്കൂടി ഇപ്രകാരം പറയും.

അല്ലയോ മഹാനുഭാവ! ഞങ്ങൾ ഓരോ കാശിനെക്കൊണ്ടു ലക്ഷം പവനെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കാം. ശസ്ത്രങ്ങൾ ഒന്നും കൂടാതെ സകല ശത്രുക്കളെയും ജയിക്കാം. കേവലം ഏകശരീരനായ മന്ത്രിനെ ചക്രവർത്തിയാക്കിച്ചെയ്യാം. എന്നാൽ ഞങ്ങൾ പറയുന്ന മാറ്റത്തെ അനുസരിച്ചു പ്രവൃത്തിക്കണം. ഇപ്രകാരമുള്ള വാക്കിനെ കേട്ടശേഷം ആ പ്രഭു ഇവരോട, അല്ലയോ കശലന്മാരെ ! എന്നാൽ ആ മാറ്റം ഏത വിധമാണെന്നു കേൾക്കട്ടെ, എന്നിങ്ങിനെ ചോദിക്കുന്ന സമയം അവർ പിന്നേയും പ്രഭുവിനോട ഇപ്രകാരം പറയുന്നു.

അല്ലയോ മഹാനുഭാവ! കേട്ടാലും ത്രയീ എന്നു വാർത്താ എന്നും ആനവീക്ഷികീ എന്നും ദണ്ഡനീതി എന്നും ഇങ്ങിനെ നാലുപ്രകാരത്തിലാണെല്ലോ രാജവിദ്വകൾ നടപ്പുള്ളത. ഇതുകളിൽവെച്ചു ദണ്ഡനീതി ഒഴികെ ബാക്കി മൂന്നു വിദ്വകളും അതി

വിസ്താരമായിട്ടുള്ളതും അല്പ ഫലപ്രദകളായിട്ടുള്ളതും ആകയാൽ ആ മൂന്നു വിദ്യകളും ഇരിക്കട്ടെ, അങ്ങുന്ന ദണ്ഡനീതിയെ അഭ്യസിച്ചാലും. എന്നാൽ ഈ ദണ്ഡനീതിയാകിൽ ഇപ്പോൾ വിഷ്ണുഗുപ്താചാര്യന്മാർ മെഴു മഹാരാജാവിന്നവേണ്ടി ആറായിരം ശ്ലോകങ്ങളെകൊണ്ടു സംക്ഷേപിച്ചു നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു ഈ ആറായിരം ശ്ലോകങ്ങളെ മാത്രം പഠിച്ചു അതിൽ പറയാപ്രകാരം നല്ലവണ്ണം അനുഷ്ഠിച്ചവന്നാൽ മുമ്പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ ഒക്കെയും സാധിച്ചാൻ കഴിയുന്നതാണ്.

പാഷണ്ഡികളായ ഭൃഷ്ടന്മാരുടെ ഇപ്രകാരമുള്ള വാക്കുകളെ കേട്ടതിന്നുശേഷം പ്രളം എന്നാൽ അങ്ങിനെതന്നെ എന്നു പറഞ്ഞ ആ ദണ്ഡനീതിയെ അഭ്യസിക്കുകയും ശ്രദ്ധയോടെ അത്പ്രാവണം ചെയ്യുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു അങ്ങിനെതന്നെ പൂർണ്ണമായി തീരുന്നു. ആ ദണ്ഡനീതിയാകിൽ ശാസ്ത്രാന്തരങ്ങളെ അനുസരിച്ചും കൊണ്ടിരിക്കുന്നതാകയാൽ സപ്തശാസ്ത്രാർത്ഥങ്ങളെയും അറിയാതെ ഈ ദണ്ഡനീതിയുടെ സൂക്ഷ്മാർത്ഥത്തെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. അധിക കാലം കൊണ്ടു അറിയപ്പെടാവുന്നതായ ദണ്ഡനീതി ഒരു സമയം ആകെക്കിടം അല്പ കാലംകൊണ്ടു അധിഗമിക്കാൻ കഴിയുന്നതായി വന്നാൽതന്നെ ശാസ്ത്രത്തെ അഭ്യസിച്ചവൻ ഒന്നാമത പുത്രന്മാരെയും ഭാര്യയേയും കൂടി ഒരിക്കലും വിശ്വസിക്കരുതെന്നാകുന്നു ആ ശാസ്ത്രന്മാർ ഉപദേശിക്കപ്പെടുന്നത. അത്രയുംമല്ല ഷിഷ്യംഗുല പരിമിതമായ തന്റെ കക്ഷിക്കു ഇത്ര അരികൊണ്ടു ഇത്ര അന്നം ഉണ്ടാവുന്നതാണെന്നും ഇത്ര അന്നത്തിന്റെ പാകത്തിന്നു ഇത്ര വിറകു മതിയായി വരുന്നതാണെന്നും മറ്റും തീർച്ചപ്പെടുത്തി കണക്കുപ്രകാരം എല്ലാ ചിലവുകളും ചെയ്യേണ്ടതാണെന്നും മറ്റുമാണു ദണ്ഡനീതിയിൽ വിവരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത.

ഇതും ഇരിക്കട്ടെ, ഒരു രാജാവായാൽ അവൻ പ്രഭാതകാലത്തിൽ എഴുന്നീറ്റി മുഖം കഴുകിയതിന്നുശേഷം ഒഴക്കം ആഴ

ക്കൊ കാപ്പിയൊ മറെറാ കഴിച്ചു ഒന്നാമത ഒരു അഹസ്സിന്റെ ഏട്ടിൽ ഒരംശമായ മൂന്നേമുക്കാൽ നാഴികവരക്കും (എന്നാൽ രാവിലെ ഏഴരമണി വരെക്കും) സകല വരവ ചിലവ കണക്കുകൾ കേൾക്കേണ്ടതാണ്. ഇപ്രകാരം കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യത്തിൽതന്നെ കലവറക്കാര മുതലായ കള്ളന്മാര രണ്ടെരട്ടി കട്ടുകൊണ്ട ചാടുകയും ചെയ്യും. ഈ കൂട്ടര ചാണക്യനാൽ ഉപദേശിച്ചുണ്ടായ ൧൦ ആഹരണാണോപായങ്ങളെ ഭാഷ്യകർത്താക്കന്മാരെപ്പോലെ ആയിരം വിധേന വ്യാഖ്യാനിച്ചു വണ്ണിക്കുവാൻ സാമത്യാമുള്ളവരാകുന്നു.

പിന്നെ രണ്ടാമത്തെ അംശമായ ഒമ്പത മണിവരക്കും തമ്മിൽ കക്കി പ്രതിക്ഷികളായി വാദിക്കുന്ന പ്രജകളുടെ ആക്രോശങ്ങളെക്കൊണ്ട ശ്രോത്രേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന വേദനയെ സഹിച്ചുകൊണ്ട കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നു. കായ്സ്ഥന്മാര മുതലായവര അവരവരുടെ ഇഷ്ടപ്രകാരം ആ കക്കിപ്രതിക്ഷികളുടെ കായ്ങ്ങളിൽ ജയാപജയങ്ങളെ ചെയ്ത മുതൽ സമ്പാദിച്ച തന്റെ സാധിയെ പാപത്തോടും അകീർത്തിയോടും സംബന്ധിപ്പിക്കുന്നു.

മൂന്നാമത്തെ അംശമായ പത്തരമണിവരക്കും സ്നാനത്തിന്നും ഭോജനത്തിന്നും അവസരം ലഭിക്കുമായിരിക്കാം. എങ്കിലും ഭോജനം കഴിഞ്ഞതിന്നശേഷം അന്നം ദീപനമാകുന്നവരക്കും വല്ലവരും അന്നത്തിൽ വല്ല വിഷവും ചേർത്തിട്ടുണ്ടോ എന്നുള്ള ഭയം ശമിക്കുന്നില്ല.

പിന്നെ നാലാമത്തെ അംശമായ പന്ത്രണ്ട മണിവരക്കും ഓരോരോ വകയായി വരുന്ന ഭൂവുങ്ങളെ വാങ്ങുകയും സൂക്ഷിക്കുകയും മറ്റും ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തിയായി കഴിയും. അഞ്ചാമത്തെ അംശമായ ഒന്നരമണിവരക്കും മന്ത്രിമാരുമായി കായ്ങ്ങളെ ആലോചിച്ചു വലുതായ ആയാസത്തെ അനുഭവിക്കുന്നു. അതിൽതന്നെ മന്ത്രിമാരും തമ്മിൽ ഒത്ത മദ്ധ്യസ്ഥന്മാരെപ്പോലെ നടിച്ച ഭൂതന്മാരുടെയും ചാരന്മാരുടെയും വാക്യങ്ങളേയും നിവ്വിഹിപ്പാൻ

സാധിക്കുന്നതായും സാധിക്കാത്തതായും ഇരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളേയും ദേശകാലകാര്യപ്രസ്ഥകളേയും ഗുണദോഷങ്ങളെ വണ്ണിച്ചു താന്താങ്ങളുടെ ഇഷ്ടപ്രകാരം വ്യത്യാസപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു മുതൽ സമ്പാദിക്കുകയും തന്റെ ബന്ധുക്കളേയും എതുകഷ്ടികളേയും ഉപജീവിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നതന്നെയുമല്ല, ബാഹ്യങ്ങളായും ആഭ്യന്തരങ്ങളായും ഇരിക്കുന്ന കോപങ്ങളെ ശ്രദ്ധമായി ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തിന്നദോഷം ചിലയുക്തി പറഞ്ഞപ്രത്യക്ഷത്തിൽ ആവക കോപങ്ങളെ സമാധാനപ്പെടുത്തിയതായി നടിച്ചു ആസമയം അവശനായി ഭവിച്ചു സപാമിയെ സപാധീനപ്പെടുത്തുന്നു.

ആറാമത്തെ അംശമായ മൂന്നു മണി വരക്കും യഥേഷ്ടം വിനോദിക്കുന്നതിന്നോ അഥവാ സ്വകാര്യമായി ആലോചിക്കേണ്ടതായ മന്ത്രവിചാരത്തിന്നോ അവസരം കിട്ടുമായിരിക്കാം. ഏതായാലും ഈ മൂന്നുമുക്കാൽ നാഴിക നേരം മാത്രമാണു പ്രഭുക്കന്മാർ യഥേഷ്ടം വിനോദിപ്പാൻ അവസരം കിട്ടുന്നതു. പിന്നെ ഏഴാമത്തെ അംശമായ നാലു മണി വരക്കും രഥം- ഗജം- തുരഗം- പദാതി- ഈ വിധം നാലു തരത്തിലുള്ള സൈന്യങ്ങളുടെ ഗുണദോഷത്തെ വിചാരിച്ചു ആയാസപ്പെടുവാൻ കാര്യമാണു. എട്ടാമത്തെ അംശമായ സന്ധ്യക്കു ആറു മണി വരക്കും സേനാപതികളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെപറ്റി ആലോചിപ്പാനുള്ള സമയമായി.

ഇപ്രകാരം പകൽ മുഴുവനും കഴിച്ചുകൂട്ടിയതിന്നു ശേഷം പിന്നെ സന്ധ്യാവന്ദനാദി കൃത്യങ്ങളെ അനുഷ്ഠിച്ചു രാത്രിയുടെ അഷ്ടമാംശമായ പ്രഥമഭാഗത്തിൽ പ്രതിരാജാക്കന്മാരുടെയും മറ്റും ഗുണദോഷങ്ങളെ സൂക്ഷ്മമായി അറിഞ്ഞു വരുവാനായി അയച്ചു മടങ്ങിവന്നിട്ടുള്ള ശ്രദ്ധപുരുഷന്മാരെ കണ്ടു വേണ്ടതിന്നു ആലോചിപ്പാനുള്ള സമയമാണു. എന്നതന്നെയുമല്ല, അവരുടെ മുഖേന തങ്ങൾക്കു ദോഷകരങ്ങളായ ചില വസ്തുവസ്തുക്കളെ അറിഞ്ഞു അതിന്റെ നിവൃത്തിക്കുവേണ്ടി അതിക്രമങ്ങളെ

ഉായ ശൃംഗമാരണം- അഗ്നി-വിഷാദിപ്രയോഗം മുതലായതുകൾ അനുഷ്ഠിക്കപ്പെടേണ്ടിവരുന്നു. രണ്ടാമത്തെ ഭാഗത്തിൽ ഭോജനാനന്തരം ശ്രോത്രിയൻ എന്നപോലെ സ്വാഭാപരമായതെന്തെന്തെന്തെങ്കിലും രോഗങ്ങളെ ഭാഗത്തിൽ തുച്ഛലോഷത്തോടും കൂടി ശയിച്ചു നാലും അഞ്ചും രാത്രിഭാഗങ്ങളിൽ ഉണ്ടാവാൻ അവസരം കിട്ടുമായിരിക്കാം. എങ്കിലും രാജ്യഭാരം നിമിത്തം എപ്പോഴും പല വിചാരത്തിലുള്ള ചിന്തയാൽ വിഷണ്ഡനായി ശോചനിയനായിരിക്കുന്ന ഒരു മഹാരാജാവിന്നു നിദ്രാസുഖം എങ്ങിനെയാണു ഉണ്ടാവുന്നത.

പിന്നെ ആറാം ഭാഗത്തിൽ ശാസ്ത്രങ്ങൾ വായിക്കുകയും ഓരോ രോഗ കാർഷ്യങ്ങളെ കുറിച്ചു ആലോചിക്കുകയും ചെയ്യുകയായി. ഏഴാം ഭാഗത്തിൽ അവശ്യകരണീയങ്ങളായ കാർഷ്യങ്ങളെപറ്റി മന്ത്രിക്കുകയും ദൂതാദി പുരുഷന്മാരെ അരാത കാർഷ്യത്തിന്നുവേണ്ടി ഓരോ ദിക്കുകളിലേക്കു അയക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണു. അതിൽ വെച്ചു ദൂതന്മാരാകിൽ രണ്ടുഭാഗത്തും സേവപറഞ്ഞു അതിനാൽ സന്വാദിക്കപ്പെടുന്ന ഭ്രൂപങ്ങളെ കയ്യിൽനിന്നു വഴിച്ചിലവ പറ്റാതെ പലതരം കച്ചവടങ്ങളെക്കൊണ്ടു വർദ്ധിപ്പിച്ചും ഇല്ലാത്ത കാർഷ്യങ്ങളെകൂടി ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തും നിത്യവും അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും സഞ്ചരിപ്പാനിടയാക്കിത്തീർക്കുന്നവരാകുന്നു. പിന്നെ എട്ടാമത്തെ രാത്രി ഭാഗത്തിൽ പുരോഹിതപ്രഭൃതികളായ കൂട്ടർ സമീപത്തുവന്നരാജാവിന്നോടു ഇപ്രകാരം പറയുന്നു. അല്ലയോ മഹാരാജാവേ! ഇന്നു ഒരു ദുഃസപ്തം കാണപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഗ്രഹങ്ങൾ ഒക്കെയും വിപരീതമായിട്ടും നിൽക്കുന്നു. ശക്തന്മാർ അശുഭങ്ങളായിട്ടും കാണപ്പെടുന്നു. അതുകൊണ്ടു തക്കതായ പ്രതിവിധി ചെയ്യേണ്ടതാണു. അതിന്നു വേണ്ടുന്ന ഹോമസാധനങ്ങൾ സുവർണ്ണമയമായിതന്നെ ഇരിക്കേണ്ടതാണു. ഇപ്രകാരമായാൽ മാത്രമേ കർമ്മം ഗുണപ്രദമായിട്ടു വരികയുള്ളൂ. ഒരു വന്നനിൽക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണൻ യോഗ്യതകൊണ്ടു നോക്കുന്നതായാൽ ബ്രഹ്മതുല്യന്മാരായാണു എന്നു പറയാം. ഇവരാൽ നൽകപ്പെടുന്ന സപ്തസ്ത്രിവാച

നം അത്യന്തം മംഗളപ്രദമായിരിക്കും. എന്നാൽ ഇവര അത്യന്തം ദരിദ്രന്മാരും വലിയ കസുംബികളുമാണു. എങ്കിലും ഇതവരക്കും പ്രതിഗ്രഹം വാങ്ങാത്തവരും ദീക്ഷിതന്മാരും വളരെ തപശ്ശക്തിയുള്ളവരുമാകുന്നു. ഇവർക്ക് വല്ലതും ഭാഗം ചെയ്യുന്ന പക്ഷം അത ആയുഷ്കരമായിട്ടും അരിഷ്ടനാശനമായ് ടും സ്വർഗ്ഗഫലപ്രദമായിട്ടും ഭവിക്കുന്നതാണു. ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു ഫലിപ്പിച്ചു അധികമായ സ:ഖ്യയെ കൊടുപ്പിച്ചു അവരിൽനിന്നു കൈക്കൂലിവാങ്ങി അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

അതുകൊണ്ടു ഇപ്രകാരം രാപ്പകൾ ലേശവും സുഖമില്ലാതെയും വളരെ അദ്ധ്വാനിച്ചും നിശ്ചയോജനമായും ദിവസങ്ങളെ കഴിച്ചു കൂട്ടുന്ന രാജനീതിജ്ഞനായ രാജാവിന്റെ ചക്രവർത്തി പദവിയുടെ കാര്യം ഇരിക്കട്ടെ, സ്വന്തരാജ്യത്തെ ഭരിപ്പാനും കൂടി പ്രയാസമായി തീരുന്നതാകുന്നു.

ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരായ മറ്റു ചിലരുടെ ആജ്ഞയെ അനുസരിച്ചു കൊടുക്കുന്നതും മാനിക്കുന്നതും പ്രിയത്തെ പറയുന്നതും മറ്റും മറ്റു ചിലരെ ഒരു മാതിരിചതിപ്പാനായിട്ടുള്ള പ്രവൃത്തിയാകയാൽ ക്രമേണ അവിശ്വാസത്തിന്നിടയായി തീരുന്നതാകുന്നു. അവിശ്വാസമാകിൽ അലക്ഷ്യയുടെ ജന്മഭ്രമിയുമാണല്ലോ. ലോകമയ്യാദക്കുവേണ്ടി എത്രത്തോളം നീതി ആവശ്യമായിട്ടിരിക്കുന്നുവോ അത്രത്തോളം ലോകരീതിയാൽതന്നെ സിദ്ധിക്കുന്നതാകുന്നു. ുറം വിഷയത്തിൽ ശാസ്ത്രംകൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ല. ഇതിപ്പേക്കു ഒരു ദൃഷ്ടാന്തം ഇവിടെ കാണിക്കാം. മുഖ കുടിക്കുന്ന കിടാവും തനിക്കു വിശക്കുന്നസമയം കരഞ്ഞിട്ടൊ കൈകാലുകൾ കൂടഞ്ഞിട്ടൊ മറ്റു ഏതവിധമെങ്കിലും മാതാവിന്റെ സ്തമ്പ്യാനം ചെയ്യുവരുന്നു.

ആകയാൽ അതി നിബ്ബന്ധമുള്ള ശാസ്ത്രങ്ങളെ ഒഴിച്ചുകളഞ്ഞു ഇഷ്ടപ്രകാരം ഇന്ദ്രിയ സുഖങ്ങളെ അനുഭവിക്കേണ്ടതാകുന്നു. എന്നി വേറെ ഒന്നുകൂടി തിരുമനസ്സറിയിക്കാം. അല്ലയോ മഹാരാജാവേ! ഇപ്രകാരം ഷഡിന്ദ്രിയങ്ങളെ ജയിക്കേണ്ടതാണു.

രാഗാദികളായ വൈരികളെ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. സാമാദികളായ ചതുരപായങ്ങളെയും സ്വപക്ഷങ്ങളിലും പരപക്ഷങ്ങളിലും എപ്പോഴും പ്രയോഗിച്ചു വരേണ്ടതാണ്. സന്ധി- വിഗ്രഹം- യാനം- ആസനം- ദൈധീഭാവം- സമാശ്രയം- ഈ ആറു ഗുണങ്ങളുടെ ചിന്തകൊണ്ടുതന്നെ കാലത്തെ കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടതാണ്. സ്വപ്നം-പോലും കാലത്തെകേവലം സുഖത്തിന്നുവേണ്ടി ഉപയോഗപ്പെടുത്തരുത എന്ന് മറ്റും എവർ ഉപദേശിക്കുന്നുവോ കൊക്കുകളെപ്പോലെ ഇരിക്കുന്ന ആ ഈ മന്ത്രികളും തിരുമനസ്സിലെ അടുക്കെ നിന്ന വ്യാജത്താൽ സമ്പാദിക്കുന്ന ഭ്രൂപ്യംകൊണ്ടുവേശ്യാഗ്രഹങ്ങളിൽ ചെന്ന സുഖത്തെ അനുഭവിക്കുന്നു. എന്തെന്നെയുമല്ല, ശുകൻ, ആംതീരസൻ, വിശാലാക്ഷൻ, ബാഹുദന്തിപുത്രൻ, പരാശരൻ മുതലായി കർക്കശന്മാരായി ശാസ്ത്രകർത്താക്കന്മാരായി യാവ ചിലരുണ്ടോ ആ ഇവരും ശോചനീയന്മാര തന്നെ. സ്വനിമിതങ്ങളായ ശാസ്ത്രങ്ങളെ അനുസരിച്ചു അവരതന്നെ രാഗ ദേഷാദികളെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നുണ്ടോ ശാസ്ത്രപ്രകാരമെല്ലാം അനുഷ്ഠിച്ചുവരുന്നുണ്ടോ അവരാൽ ആരണ്യങ്ങളായ കായ്കളിൽ തന്നെ ചിലതു സിദ്ധിക്കുന്നതായും ചിലതു സിദ്ധിക്കാത്തതായും കാണുന്നില്ലയോ.

ശാസ്ത്രത്തെ പഠിച്ചു അതുപ്രകാരം അനുഷ്ഠിച്ചു വരുന്നവരെക്കാൾ ശാസ്ത്രം പഠിക്കാത്തവർക്കാണ് അധികമായി കായ്കും ഫലിച്ചുകാണുന്നത. ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർക്കും ചില കായ്കൾ ഫലിക്കാതെയും കാണപ്പെടുന്നുണ്ടു.

ആകയാൽ മഹാരാജാവേ ! ഞാൻ പറവാൻ പോകുന്ന കൃത്യമാണ തിരുമനസ്സിലേക്കു യോഗ്യമായിരിക്കുന്നത. അതെന്തെന്നാൽ, തിരുമനസ്സിലേക്കു സർവ്വലോകങ്ങളിലും മാനിക്കത്തക്കതായ ജാതിമഹിമയും നൂതനമായ യൌവ്വനവും സൌന്ദര്യയുക്തമായ ശരീരവും അപരിമിതമായ ഐശ്വര്യവും സിദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഇതുകളെ ഒക്കെയും സർവ്വാവിശ്വാസഹേതുവായും സുഖാനുഭവങ്ങൾക്കു വിരോധിയായും അനേക മാഗ്ഗങ്ങളെ വി

കല്പിക്കുന്നതാകയാൽ സപ്തകായ്ക്കങ്ങളിലും സംശയത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നതായും ഇരിക്കുന്ന ഭണ്ഡനീതി ശാസ്ത്രാഭ്യാസംകൊണ്ടു തന്നെ നിഷ്പലമാക്കി കളയരുതെ അരുതെ.

തിരുമനസ്സിലേക്കു പതിനായിരം ഗജങ്ങളും മൂന്നു ലക്ഷം അശ്വങ്ങളും അനേകം പട്ടാളങ്ങളും ഉജ്ജ്വലിച്ചു പുറമെ ഭണ്ഡാരങ്ങൾ സുവർണ്ണങ്ങളെക്കൊണ്ടും രത്നങ്ങളെക്കൊണ്ടും പരിപൂർണ്ണങ്ങളായും ഇരിക്കുന്നുവല്ലോ. ഈ സകല ജീവലോകവും ആയിരം യുഗപർവ്വതം ഒരുപോലെ അനുഭവിച്ചാൽകൂടാ! തിരുമനസ്സിലെ ഭണ്ഡാര ഗുഹകളെ ശ്രവ്യങ്ങളാക്കി ചെയ്യുവാൻ കഴിയുന്നതല്ലാ. ഇത്രയും പുഷ്പിയുണ്ടായിട്ടും മരിയാകുന്നില്ലേയോ. പിന്നെ എന്തിനായിക്കൊണ്ടാകുന്നു എന്റിയും സമ്പാദിച്ചാനായി ആരംഭിക്കുന്നത.

അല്ലയോ മഹാ രാജാവേ! മനുഷ്യർക്കു ജീവിതം എന്ന് പറയുന്നത നാലോ അഞ്ചോ സംവത്സരം തീർച്ചയായി നിൽക്കുമെന്ന ആർക്കും ധൈര്യപ്പെടുവാൻ പാടില്ല. അതിലുംവെച്ചു സുഖാനുഭവത്തിന്നു ശോഭനമായ യൌവ്വനം ഘൃത്യം അല്പകാലം മാത്രമേ നില നിൽക്കുകയുള്ളൂ. ആലോചന ഇല്ലാത്ത ചിലർ അദ്ധ്വാനിച്ചും സമ്പാദിച്ചു കൊണ്ടുതന്നെ മരിച്ചുപോകുന്നു. തന്നാൽ സമ്പാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള രൂപത്തിൽ ലേശമെങ്കിലും അനുഭവിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. എന്തിന്നു വളരെ പറയുന്നു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഈ വക എല്ലാ സംഗതികളേയും നല്ലവണ്ണം ആലോചിച്ചു രാജ്യഭാരമെല്ലാം ബുദ്ധിമാന്മാരും വിശ്വസ്തന്മാരും ഭക്തന്മാരായും ധൂരന്ധരന്മാരായും ഇരിക്കുന്ന മന്ത്രിമാരിൽ സമർപ്പിച്ച അപ്സരസ്സുകളോട് തുല്യമാരായിരിക്കുന്ന അന്തഃപുരസ്ത്രീകളോടുകൂടി രമിച്ചുകൊണ്ടും സംഗീത വിനോദങ്ങളേയും മദ്യപാന മഹോത്സവങ്ങളേയും ഓരോരോ കാലങ്ങളിൽ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടും ഞാനുൾക്കൊണ്ടു കൃതാർത്ഥമാക്കി ചെയ്യുവാൻ വന്നു

കത്തോടുകൂടി അപേക്ഷിക്കുന്നു എന്ന പറഞ്ഞ സാഷ്ടാംഗമായി നമസ്കരിച്ചു തലയിൽ കൈവെച്ചു തൊഴുതുകൊണ്ടു കറെ നേരം വീണ നമസ്കരിച്ചു പാട്ടിൽതന്നെ ശയിക്കുകയും ചെയ്തു.

ആ സമയം അന്തഃപുരസ്ത്രീകളും തങ്ങൾക്കു അനുകൂലമായ ഉപദേശമൊക്കുകൊണ്ടു അതി സന്തോഷത്തോടുകൂടി മദനഹാസത്തെ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. രാജാവായിട്ട് ചിരിച്ചുകൊണ്ടു, എഴുന്നീറ്റു, അല്പമേയ്ക്കു വിഹാരഭട്രാ! ഹിതോപദേശം നിമിത്തം അങ്ങനെന്നമുക്കു ഗുരുവായി ഭവിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ ഗുരുത്വത്തിന്നു വിപരീതമായ ഞരം നമസ്കാരകർമ്മത്തെ അനുഷ്ഠിച്ചുത ഉചിതമായില്ല, എന്നപറഞ്ഞു എഴുന്നീല്പിച്ചു തന്റെ സിംഹാസനത്തിൽതന്നെ സവിലാസമാകുവണ്ണം ഇരിക്കുകയും ചെയ്തു.

അതിന്റെശേഷം പലെ ദിവസങ്ങളിലും പിന്നെയും പിന്നെയും പൂപ്പോപദിഷ്ടമായ പ്രകൃത കാർഷ്ഠത്തിൽതന്നെ മന്ത്രിപുലനാൽ നിബ്ബന്ധിക്കപ്പെട്ടു ചന്നിരുന്ന അനന്തവർമ്മ മഹാ രാജാവു മന്ത്രിയുടെ ഉപദേശത്തെ വാക്കുകൊണ്ടു മാത്രം അംഗീകരിക്കുകയും ഇദ്ദേഹം പറച്ചിൽതെ അറിയുവാൻ ശക്തനല്ല, ഋഷി, സാരമില്ല, എന്നു മനസ്സുകൊണ്ടു മന്ത്രിപുലനെ നിന്ദിക്കുകയും ചെയ്തു തുടങ്ങി. ബുദ്ധിമാനായ മന്ത്രിപുലൻ ക്രമേണ ക്രമേണ മഹാരാജാവിന്റെ ഞരം സ്വഭാവത്തെ അറിവാൻനിടവന്നതിന്നു ശേഷം വളരെ വ്യസനത്തോടുകൂടി താഴെ പറയുംപ്രകാരമുള്ള ആലോചന തുടങ്ങി.

അഹൊ, കഷ്ടമെ! മോഹം ഹേതുവായിട്ടു ഞാൻ ഇത്ര ചപലനായി തീർന്നുവെല്ലോ. ഈ മഹാരാജാവിന്റെ സ്വഭാവത്തിന്നു വിപരീതമായ കാർഷ്ഠത്തിൽ പിന്നെയും പിന്നെയും ഉപദേശിക്കുന്നിമിത്തം ഞാൻ ഇദ്ദേഹത്തിന്നു അപ്രിയനായും പരിഹാസപാത്രമായും തീർന്നുവെല്ലോ. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവ

ങ്ങളെല്ലാം സൃഷ്ടമായിട്ടു പൂർ്വ്വവസ്ഥയിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്ഥങ്ങളായി കാണപ്പെടുന്നു. അത എങ്ങനെ എന്നാൽ:—

മഹാ രാജാവ ഇപ്പോൾ എന്നെ സ്നേഹത്തോടുകൂടി നോക്കുന്നില്ല. സ്തിതപൂർ്വ്വമായി സംഭാഷണം ചെയ്യുന്നില്ല. രഹസ്യങ്ങളെ വിവരിക്കാറില്ല. ചെന്നുകാണുന്ന സമയം കൈപിടിച്ചു ഇരുത്തുമാറില്ല. വ്യസനസമയങ്ങളിൽ എന്നെ കുറിച്ച അനുഭവിക്കാറില്ല. മഹോത്സവ കാലങ്ങളിൽ എന്നെ വിളിക്കാറില്ല. വല്ല വിശേഷസാധനങ്ങളും രാജാവിന്നു കാഴ്ചയായി വരുന്ന സമയം എന്നിക്കു അയച്ചു തരുന്നില്ല. ഞാൻ ചെയ്ത സൽകർമ്മങ്ങളെ കുറിച്ച ഒന്നും വർണ്ണിക്കാറില്ല. എന്റെ ഗൃഹവർത്തമാനത്തെപ്പറ്റി ചോദിക്കുന്നില്ല. എന്റെ പക്ഷത്തിൽ ചേർന്നു നിൽക്കുന്നവരെ തിരിഞ്ഞു നോക്കുകകൂടി ചെയ്യുന്നില്ല. അത്യന്തം സ്വകാർത്ഥമായ കാര്യങ്ങളിൽ എന്നെ ചേർക്കാറില്ല. അന്തഃപുരത്തിൽ എന്നെ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നില്ല. സ്നേഹ ലക്ഷണങ്ങളായ ഈ വക സംഗതികൾ ഒന്നും തന്നെ കാണുന്നില്ല. എന്നു തന്നെയുമല്ല, എന്റെ അവസ്ഥക്കു യോഗ്യമല്ലാത്ത കർമ്മങ്ങളിൽ എന്നെ നിയോഗിക്കുന്നു. കച്ചേരിയിൽ എന്റെ സ്ഥാനത്തിൽ മറ്റൊരാളെ കയറിയിരിക്കുന്ന സമയം അതിനെ പാറി ചോലിച്ചു. എന്നുതന്നെയുമല്ല അതിൽ ആന്തരമായി അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്റെ ശത്രുക്കളിൽ വിശ്വാസത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. ഞാൻ വല്ലതും ചോദിക്കുന്ന സമയം ക്രമമായ ഉത്തരം പറയുമാറില്ല. എന്നെപ്പോലെയുള്ളവരുടെ ദോഷങ്ങളെ നിന്ദിക്കുന്നു. നല്ല മമംനോക്കി എന്നെ പരിധാസിക്കുന്നു. ചില കാര്യങ്ങൾ രാജാവിന്നു അഭീഷ്ടമായിരുന്നാലും അതുകളെപ്പറ്റി ഞാൻ അനുഭവിച്ചു വർണ്ണിക്കുന്ന സമയം ആ കാര്യങ്ങളെ മറ്റൊരു വിധമാക്കിതീക്കുന്നു. എന്നാൽ അയക്കപ്പെട്ട വിശേഷ സാധനങ്ങളെ കുറിച്ചു അഭിനന്ദിക്കുന്നില്ല. “ശക്തഃ

സ്തുലനം" എന്ന ന്യായത്താൽ രാജനീതി പരിജ്ഞാനമുള്ളവർക്കു കൂടി ചില സമയങ്ങളിൽ വല്ല വീഴ്ചകളും വരുന്നതിനെ മുഖ്യാനം റെക്കോണ്ടെ എന്റെ മുമ്പിൽവെച്ചു ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ഹാ, കഷ്ടം! ചാണക്യൻ പറയുന്നത സത്യമാണ്. തന്റെ ചിത്തത്തെ അറിഞ്ഞ അതുപ്രകാരം അനുവർത്തിക്കുന്നവരിൽ നിന്നുണ്ടാവുന്ന അനന്തങ്ങളും തനിക്കു പ്രിയമായവയും അതി സമത്വനാരായിരുന്നാലും പ്രഭുക്കളുടെ ചിത്തത്തെ അനുവർത്തിക്കാത്തവർ ദേഷ്യന്മാരായിട്ടും തീരും എന്നാകുന്നു ചാണക്യൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത.

ഇപ്രകാരമെല്ലാമാണെങ്കിലും നമുക്കു ഈ പ്രഭുവിനെ ഒഴിച്ചു വേറെ ഗതി എന്താണ്. പിതാവു, പിതാമഹൻ മുതലായവരാൽ പാരമ്പര്യമായി സേവിക്കപ്പെട്ടുവരുന്ന ഈ സ്വാമി അവിനീതനായിരുന്നാലും ഞങ്ങൾക്കു പരാത്യാജ്യമല്ല. ഞാൻ പരിത്യജിക്കാതെ ഇരുന്നാലും എന്റെ വാക്കുനെ ലേശവും കേൾക്കാത്ത ഈ സ്വാമിക്കു എന്തൊരുപകാരത്തെ ചെയ്യാൻ കഴിയും. എല്ലാ പ്രകാരത്തിലും നയജ്ഞനായി അശ്ലക രാജ്യാധിപതിയായ വസന്തഭാനുവിന്നു ഈ രാജ്യം അധീനപ്പെട്ടുപോയി എന്നതന്നെ പറയാം. വരുവാൻ പോകുന്ന ആപത്തുകൾ ഈ സ്വാമിയെ പ്രകൃതിസ്ഥനാക്കിയെച്ചുമൊ.

ഇരിക്കട്ടെ അനന്തം വന്നുകൂടും. ഞാൻ പ്രയാസപ്പെട്ട ജീവനായെ അടക്കിവെച്ചു എങ്ങിനെയാക്കിലും എന്റെ മന്ത്രിസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു കീഴ്ന്നു വീഴാത്ത നിലയിൽ കഴിച്ചുകൂടാം. ഇപ്രകാരം വാഷാദിച്ചും കൊണ്ടു മന്ത്രി സ്വഗ്രഹത്തിലേക്കു പോകയും ചെയ്യും.

രാജാ പാകിൽ വിഹാര ഭദ്രനെന്ന സേവക പിശുനന്റെ ഉപദേശത്തെ അനുസരിച്ചു സ്വപ്നം ചാരിയായി ഭവിച്ചു തടയുവാൻ പ്രവൃത്തിച്ചുകൊണ്ടു വരുന്ന സമയത്തിൽ പ്രതികർഷിയാ

യ അശുക മഹാ രാജാവിന്റെ അമാത്യനായ ഇന്ദ്രപാലിതന്റെ പുത്രനായ ചന്ദ്രപാലിതൻ ദുർന്നടപ്പുകാരനാണെന്നുവെച്ചു പിതാവിനാൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവനാണെന്നുള്ള നാട്ടുത്തോഴുകൂടി പുറപ്പെട്ട അനേകം ചാരണന്മാരോടും അതികശലമായ ശില്പകാരിണികളായ സ്ത്രീകളോടും അനേകം ചൂന്ന കിങ്കരന്മാരോടും ഗ്രന്ഥപുഷ്പന്മാരോടുംകൂടി ഈ അനന്തവർമ്മ രാജധാനിയിൽ ചെന്ന നാനാ വിധ ക്രീഡകളെക്കൊണ്ടു ഒന്നാമത രാജസേവകനായ വിഹാരഭദ്രനെ വശീകരിച്ചു.

അതിന്റെശേഷം ഈ വിഹാരഭദ്രൻ വഴിയായി രാജാവിന്റെ സമീപത്തിലും കടന്നുവീണു. അകത്തു കടന്നു വീണതിന്റെ ശേഷം ക്രമേണ രാജസേവനമായി തീർന്ന ഈ ചന്ദ്രപാലിതൻ യാതൊരു വ്യസനത്തെയും (മദ്യപാനം-നായാട്ടു- ചൂതകളി- സ്ത്രീസേവ ഈ നാലിന്നും വ്യസനമെന്നു പേരുകുന്നു) ആരംഭിക്കുന്നുവോ, അതെല്ലാം അങ്ങിനെതന്നെയെന്നു രാജാവ അനുവദിച്ചു. അതിൽ നായാട്ടിനെപറ്റി ഇപ്രകാരമാണു യുക്തി യുക്തമായി ബോധ്യപ്പെടുത്തിയത.

അല്ലയോ മഹാ രാജാവെ! നായാട്ടു ദേഹികൾക്കു ഏതപ്രകാരം ഗുണത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നുവോ അതുപ്രകാരം മരൊന്നുകൊണ്ടും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഈ നായാട്ടിനാൽ അധികമായ ദേഹ വ്യായാമം ഉണ്ടാകുന്നതിനാൽ ഓടിപ്പോകേണ്ടി വരുന്ന അത്യാപത്തുകാലങ്ങളിൽ ഉപകരിക്കുന്നതായ അതിദൂരം പോയി ചേരുന്നവനുള്ള ജംഘാബലവും പിന്നെ കഥം കുറഞ്ഞുവരുന്നതിനാൽ ആരോഗ്യത്തിന്നു മുഖ്യ കാരണമായ ദീപനശക്തിയും മേന്മയു വർദ്ധിക്കാതെ വേണ്ടതുപോലെ നിലനിൽക്കുന്നതിനാൽ അംഗങ്ങൾക്കു സ്നൈഹ്യം കർശതപം (എന്നാൽ മിടുക്കു) അതിലാഘവം (സഹായീനം) ഇത്യാദി ഗുണങ്ങളും പിന്നെ ശീതം- ഉഷ്ണം- വായം- വർഷം- വിശപ്പു- ദാഹം ഇതുകളെ സഹി

പ്ലാനുള്ളശക്തിയും ഓരോരോ അവസ്ഥകളിൽ മൃഗജാതികളുടെചി
 ത്ത വ്യാപാരത്തെ അറിവാൻനുള്ള ശക്തിയും പിന്നെ മൃഗങ്ങൾ-
 കാട്ടുപോത്തുകൾ മുതലായ ദൃഷ്ടജന്തുക്കളുടെ വധംനിമിത്തം നാ
 ട്ടിൽ സസ്യാഭി നാശപ്രതിക്രിയയും ചെന്നായ-വ്യാജ്രം മുതലായ
 ക്രൂരസതപന്മാരുടെ ഹിംസ നിമിത്തം വഴിക്കാക്കും മറ്റും ഉപദ്ര
 വ നിവാരണവും ഏലം- കാപ്പി മുതലായ കാട്ടുതുഷ്ണികൾക്കു ഉ
 പയോഗപ്പെടുന്ന മലകൾ- കാട്ടുകൾ ഈ വക സ്ഥലങ്ങളുടെ
 ഗുണദോഷ പരിജ്ഞാനവും കാട്ടിൽ പ്രബലന്മാരായ മലയരു
 ടെ വിശ്വാസ പൂർവ്വമായ സഖ്യത്താലും ഉത്സാഹശക്തികളുടെ
 ഉൽക്കണ്ഠതാലും ശത്രുക്കളെ ത്രസിപ്പിക്കാനുള്ള ശക്തിയും മറ്റു അ
 നേകഗുണങ്ങളും സിദ്ധിപ്പാനിടയുള്ളതാകുന്നു.

ഇനി ചുരുക്കത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഗുണങ്ങളേയും മഹാ രാജാവ
 കേൾക്കണം. തുണത്തെപ്പോലെ അലക്ഷ്യമായി ധനത്തെ ചില
 വഴിക്കുകനിമിത്തം അസാധാരണമായ ചിത്തമോഹം ജയാപ
 ജയങ്ങളിൽ വ്യവസ്ഥയില്ലാതെ വരുന്നതിനാൽ സന്ദോഷ
 ത്തിനും വിഷാദത്തിനും അധീനനല്ലാതെ ഭവിക്കുക. പിന്നെ
 പെരുന്തടങ്ങുന്ന മുഖ്യകാരണമായ കോപത്തിന്റെ പൃഥ്വി. ആ
 രാജ്യം കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ വളരെ പ്രയാസമുള്ളതുകളും ചുരുക്കം
 ഹസ്തുങ്ങൾ ഭൂമി മുതലായതുകളിൽ പ്രയോഗിക്കുന്നതുകളുമായ ക
 പട കർമ്മങ്ങളുടെ അറിവ സിദ്ധിപ്പാനിടവരുന്നതിനാൽ അധി
 കമായ ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം. ഒരു വിഷയത്തിൽ തന്നെ ബുദ്ധിയി
 രുത്തുക ഹേതു ചായിട്ടു മനസ്സിന്നു അത്യർത്ഥമായ ശൈഖ്യം. ഉ
 ത്സാഹത്തെ ഉണ്ടാക്കി തീർന്ന സാഹസ കർമ്മങ്ങളിൽ പ്രീതി.
 അതിക്രൂരന്മാരായ പുരുഷന്മാരുടെ സഹവാസം നിമിത്തം ഇത
 രന്മാർക്കു അധ്യക്ഷനായി തീരുക. അഭിമാനം. ലോകകുത്സിതമ
 ല്ലാത്ത വിധത്തിൽ ശരീരപോഷണം മുതലായ പല ഗുണങ്ങളും
 ചുരുക്കത്തിലും സിദ്ധിക്കുന്നതാകുന്നു.

എന്നി ഉത്തമസ്ത്രീസുഖാനുഭവത്താലുണ്ടാവുന്ന ഗുണങ്ങളേയും വിവരിക്കാം. ഒന്നാമം തന്നാൽ സന്യാസികളുടേയും ധർമ്മങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും പിന്നെ രാജാക്കന്മാർ ഉദ്യോഗങ്ങളെ പൂർണ്ണമായി തീർന്നു എന്തിനെ പൂർണ്ണമായ ഒരു അഭിമാനം. അന്യന്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ അറിവാൻ തക്ക സാമർത്ഥ്യം അധികം ലോഭിക്കാതെയും ക്ലേശിക്കാതെയും ഉള്ള നടവടി. സകല കലകളിലും ഒരു വൈദഗ്ദ്ധ്യം. ഇതുവരേക്കും അനുഭവിക്കാത്തതായ വിശേഷ സുഖങ്ങളുടെ ലാഭം. തനിക്കു ലഭിക്കുന്ന രമ്യവസ്തുക്കളുടെ പരിപാലനം. അങ്ങിനെ സൂക്ഷിച്ചുവെക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മനോഹരങ്ങളായ സുഗന്ധ ദ്രവ്യങ്ങളെ സമയോചിതംപോലെ അനുഭവിക്കുക. തന്നാൽ അനുഭവിക്കപ്പെട്ട നിരതിശയ സുഖങ്ങളെ ആലോചിച്ചു രസിക്കുക. കോപിക്കുന്ന സമയങ്ങളിൽ അനുനയിപ്പിക്കാനുള്ള പരിചയം. ഈ വക വിഷയങ്ങളിൽ എപ്പോഴും ഉപായങ്ങളെ പരിശീലിക്കുക ഹേതുവായിട്ടു ബുദ്ധി കൂടി വാക്കിനും നിരതിശയമായ ഒരു സാമർത്ഥ്യം. വിശേഷപ്പെട്ട ശരീര സംസ്കാരം നിമിത്തമായി ഉണ്ടാകുന്ന സുഗന്ധ വേഷത്താൽ സകല ജനങ്ങളിൽനിന്നും സിദ്ധിക്കുന്ന ബഹുമാനം. സുഹൃത്തുക്കളായിട്ടു ഏറ്റവും ഉള്ള യോജിപ്പ്. അധികമായിട്ടുള്ള പരിജനാപേക്ഷ. മനസ്സിത സുന്ദരമായ സംഭാഷണം. ബലപൂർവ്വം. അന്യന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തെ അനുസരിച്ചാനുള്ള ശീലം. പുത്രോൽപാദനത്താൽ ഇഹലോക പരലോകങ്ങളിലും അഭ്യുദയ പ്രാപ്തി. ഇങ്ങിനെ പലഗുണങ്ങളും ഉത്തമ സ്ത്രീ സുഖാനുഭവത്താൽ സിദ്ധിക്കുന്നതാകുന്നു.

മദ്യപാനത്തിലും പല ഗുണങ്ങളും സിദ്ധിപ്പാനുണ്ട്. അനേകവിധം ദോഷങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുവാൻ തക്ക ശക്തിയുള്ള മദ്യങ്ങളുടെ പാനത്താൽ സകല ജനങ്ങളാലും ആഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്ന യൌവനത്തെ നിലനിർത്തുക. എപ്പോഴും നിരതിശയമായ

അഹങ്കാരം ഉണ്ടായി തീരുന്നതിനാൽ സകല ദുഃഖങ്ങളേയും നിസ്സാരമാക്കി ചെയ്യുക. കാമോദ്ദീപകമാവുക ഹേതുവായിട്ട സ്ത്രീ സുഖത്തെ അനുഭവിപ്പാനുള്ള ശക്തിക്കുഭിപ്രായി. അന്യന്മാരാൽ ചെയ്യപ്പെടുന്ന അപരാധങ്ങളെ മറക്കുക ഹേതുവായിട്ട മനോദുഃഖത്തിന്ന ഇടവരാതെ ഇരിക്കുക. ആരിലും സ്ഥിരമായ ഒരു മത്സരം ജനിക്കാത്തതിനാൽ മനസ്സിന്ന അത്യാനന്ദാനുഭവം. ശബ്ദരസാദികളായ ഇന്ദ്രിയ വിഷയങ്ങളുടെ നിരന്തരാനുഭവം. താൻ അനുഭവിക്കുന്ന പദാർത്ഥങ്ങളെ എല്ലാവർക്കും കൊടുക്കുക ഹേതുവായിട്ട സുഹൃത്ഗണത്തെ സമ്പാദിക്കുക. നിരതിശയമായ ദേഹസൗന്ദര്യം. അസാധാരണങ്ങളായ വിലസിതങ്ങൾ. ഭയവും ദുഃഖവും ഇല്ലാതെയായി തീരുന്നതിനാൽ യുദ്ധത്തിൽ കൂടി ഉപകരിക്കുന്ന പരാക്രമങ്ങൾ. ഇങ്ങിനെ അനേകം ഇണങ്ങൾ മദ്യപാനത്താലും സിദ്ധിക്കുന്നതാകുന്നു. എന്നതന്നെയു മല്ല, പരുഷവാക്കു പറയുക. കഠിനമായി പരന്മാരെ ദണ്ഡിക്കുക. ഓരോരോപദാർത്ഥങ്ങളെ ദൃഷ്ടിക്കുക. ഈ വക കായ്ങ്ങൾ ഓരോരോ സമയങ്ങളിൽ ഉപകരിക്കുന്നതുമാകുന്നു. മഹാനുഭാവ! കായ്സപഭാവം ഇപ്രകാരം ഇരിക്കെ രാജാക്കന്മാര മുനിമാരെ പോലെ ഉപശമ തല്പരന്മാരായി തീർന്നാൽ ശത്രുക്കളെ ജയിപ്പാനായിക്കൊണ്ടും മറ്റും ശക്തന്മാരായി തീരുന്നതല്ലാ. അത്രയുമല്ല ലോകവ്യവഹാരത്തെ അനുസരിച്ച പ്രപൃത്തിപ്പാനും കൂടി സമർത്ഥന്മാരായിവരുന്നതല്ല. ഇപ്രകാരമാണ ചന്ദ്രപാലിതൻ അനന്തവർമ്മ മഹാ രാജാവിനോട ഉപദേശിച്ചത.

അതിന്ന ശേഷം ഈ മഹാരാജാവും ആ ചന്ദ്രപാലിതന്റെ ഉപദേശത്തെ ഒരു ഗുരൂപദേശം പോലെ അത്യാദരവോടുകൂടി വിശ്വസിച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തെ അനുസരിച്ച തന്നെ എല്ലാം ആചരിച്ചു വന്നു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രജകളും ‘‘യഥാ രാജാ തഥാ പ്രജാ’’ എന്നുള്ള ന്യായത്തെ അനുസരിച്ച ആ രാജാവിനെപോലെതന്നെ യാതൊരു ശങ്കയും കൂടാതെ നായാട്ട- ചൂതകളി- സ്ത്രീസുഖം- മദ്യപാനം ുറം നാല

വ്യസനങ്ങളെയും യഥേഷ്ടം അനുവർത്തിച്ചു തുടങ്ങി. എല്ലാവരും സമാനഭോഷണമായി തീർന്നതിനാൽ മാറ്റുള്ളവരുടെ ഭോഷണങ്ങളെ കണ്ടുപിടിപ്പാൻ ആരും യത്നം ചെയ്തില്ല. സേനാപതികളും തന്റെ സ്വാമിയുടെ സ്വഭാവത്തോടൊന്നു അനുവർത്തിച്ചുവന്നതിനാൽ അവരവരുടെ കർമ്മഫലങ്ങളെ അനുഭവിച്ചു വന്നു. അതിനുശേഷം ക്രമേണ ദ്രവ്യാഗമനമാർഗ്ഗങ്ങൾ കുറഞ്ഞു തുടങ്ങി. രാജാവു വിടവാക്കു അധീനനായിവന്നതിനാൽ ചിലവിനുള്ള വഴികൾ ക്രമേണ വർദ്ധിച്ചു തുടങ്ങി.

അതിനുശേഷം പുജാമുഖ്യന്മാരും പുരവാസികൾ- ഖണ്ഡാധിപന്മാരും മുതലായവരും രാജാവിനെ തന്നെ അനുസരിച്ചു നടന്നുവന്നതിനാൽ ഏതൊരു അന്യോന്യ വിശ്വസ്തന്മാരായി തീർന്നതുകൊണ്ടു അവരവരുടെ ഭായ്മാരോടുകൂടി മദ്യപാനം മുതലായ വിനോദങ്ങളിൽ രാജാവിനാൽ സംഭാവിതന്മാരായിവന്ന നിമിത്തം എല്ലാവരും അവരവരുടെ ആചാരങ്ങളേയും മര്യാദകളേയും അതിക്രമിച്ചു. മഹാരാജാവും ഓരോരോ വ്യാജരും പറഞ്ഞമേല്പറഞ്ഞവരുടെ ഭായ്മാരെ വൃദ്ധിച്ചുവന്നു. വൃദ്ധിച്ചാരിണികളായി തീർന്ന രാജാവിന്റെ അന്തഃപുരസ്ത്രീകളിൽ മേൽപറഞ്ഞവരും നിർമ്മാണാചിട്ട യഥാസുഖം പ്രവേശിച്ചു തുടങ്ങി. സകലകലാംഗനമാരും പാതിപ്രന്യാദി ധർമ്മങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ചു പരസ്പരം ഓരോരോ ചതുരവാക്കുകളെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു താന്താങ്ങളുടെ ഭർത്താക്കന്മാരെ അലക്ഷ്യമാക്കിയെത്തും ജാരന്മാരുടെ ദുഷ്പദേശങ്ങളെ കേട്ട അതുപ്രകാരം പ്രപൃത്തിച്ചു തുടങ്ങി. അതുനിമിത്തം അമർഷികളായി തീർന്ന പുരുഷന്മാരുടെ പരസ്പര കലഹങ്ങളും വർദ്ധിച്ചുവന്നു. അവരിൽ ബലവാന്മാരും ദുർബ്ബലന്മാരും പ്രഹരികളായും മറ്റും ചെയ്ത കഠിനമായി ഉപദ്രവിച്ചു. ചോരന്മാരും മുതലായവരും ധനവാന്മാരുടെ ധനങ്ങളെ അപഹരിച്ചു തുടങ്ങി.

പ്രാണിവധാദികളായ അക്രമങ്ങൾ പ്രതികൂിയ ഇല്ലാത്ത വിധത്തിൽ വർദ്ധിച്ചുവന്നു. എന്തിനു വളരെ പറയുന്നു ഈ രാജാവിന്റെ പ്രജകൾ തങ്ങളുടെ ബന്ധുക്കളുടെ പലവിധമായ നാ

ശത്യാലും ചോരാദികൾ ധനത്തെ അപഹരിക്കുന്നതിനാലും പിന്നെ വധബന്ധനാദികളാലും മറ്റും ആതുരകളായി തീർന്ന കണ്ണനീർ ഒലിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചു തുടങ്ങി. എന്തെന്നെയുമല്ല, രാജാവിനാൽ ചെയ്യപ്പെടുന്ന ശിക്ഷകൾ യഥാ പ്രകാരമല്ലാതെയായി തീർന്നതിനാൽ പ്രജകൾക്കു ഭയത്തേയും ഇരപ്പുതേയും ഉണ്ടാക്കി തീർത്തു. അല്പാവശിഷ്ടന്മാരായി തീർന്ന ഭൃത്യവർഗ്ഗങ്ങൾക്കു പരദ്രവ്യങ്ങളിൽ ആശവഹിതം തുടങ്ങി. അപമാനമനുഭവിയ്ക്കുന്ന ധീരപുരുഷന്മാര അഭിമാനത്താൽ ഏറ്റവും ദുഃഖിതന്മാരായി തീർന്നു. പലവിധങ്ങളായ ഓരോരോ അത്യുഷ്മണങ്ങൾ തുടങ്ങിയതിന്നു ശേഷം തന്നിമിത്തമായി പരസ്പരം ഭേദങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു. ഇങ്ങിനെ ചെയ്താൽ വന്നുകൂടിയ സമയം ഈ അനന്തവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ വിരോധിയായ അശുക് മഹാ രാജാവിനാൽ അയക്കപ്പെട്ടവരായ ക്രൂരപുരുഷന്മാര നായാട്ടുവേഷത്തോടുകൂടി ഇവർക്കു നേരേ കൂട്ടം ഇവിടെ ചാടി ഒളിക്കുന്നു എന്നും മറ്റും ഘോഷിച്ചു തിരികെ പരുവാൻ മാത്രം ഇല്ലാതെയും ഉണങ്ങിയപ്പല്ലു- മുള- പൊന്തകൾ- ഇതുകൊണ്ടു കൂടിയതായും ഇരിക്കുന്ന പച്ചത മദ്ധ്യ പ്രദേശങ്ങളിൽ ചാടിച്ചു അതുകൂടെ ചോര മാറ്റത്തിൽ തീ കൊടുത്തതും മറ്റു ചിലരെ വ്യാജാദി ജന്തുക്കളുടെ വധത്തിനായി ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു അതുകൂടെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടുപോയി ചാടിച്ചു. അപ്പംഭരണംപോയാൽ വിശേഷ ജലമുള്ള കിണറുകൾ ഉണ്ടെന്നു ദാഹിച്ചു വലയുന്ന ചിലരോട ചതിയായി പറഞ്ഞ ആഗ്രഹത്തെ വർദ്ധിപ്പിച്ചു അതി ഭൂമമാറ്റങ്ങളെ നടത്തി അതുനിമിത്തം പ്രാണങ്ങളെ അപഹരിക്കുവാൻ തക്ക വിശപ്പിനേയും ദാഹത്തേയും വർദ്ധിപ്പിച്ചു, പിന്നെ പച്ചപ്പല്ലുകൾപൊന്തകൾകൾ മുതലായതുകൾക്കൊണ്ടു മുടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അഗാധകഴികളിൽ വീഴുവാൻ തക്ക വാധത്തിൽ ദുർമ്മാറ്റത്തിലൂടെ ഓടിപ്പിച്ചു കാലുകളിൽ മുളകൾ പെടുന്ന സമയം വിഷരൂക്ഷിതങ്ങളായ ശത്രുക്കളെക്കൊണ്ടു ആ മുളകളെ ഉദ്ധരിച്ചുനായാട്ടു സമയമാകയാൽ ഓരോരോ കൂട്ടര ഓരോരോ ദിക്കിലേക്കു ഓടിപ്പോ

കുന്ന തക്കത്തിൽ ഓറപ്പെട്ടുകിട്ടുന്നവരെ യധേഷ്ടംവധിപ്പിച്ചും മൃഗങ്ങളുടെ ദേഹങ്ങളിൽ വിട്ടശരങ്ങൾ ഒ! പിഴച്ചുപോയല്ലോ, എന്നു നടിച്ച ചിലരെ അസ്രു പ്രയോഗങ്ങളെക്കൊണ്ട പ്രഹരിച്ചും പിന്നെ ഈ പച്ചതത്തിന്റെ ശിഖരത്തിൽ കയറുന്നവർക്കു് ഞാൻ സമ്മാനം കൊടുക്കാം എന്നും മറ്റും മധുരവാക്കു പറഞ്ഞ കയറുവാൻ അതിപ്രയാസമായ പച്ചത ശിഖരങ്ങളിൽ കയറി മററാറും കാണാതെ ചിലരെ കീഴ്ചെയ്ത തള്ളിയും ശത്രു പക്ഷക്കാരിൽ തന്നെ ചിലരകാട്ടാളന്മാരാണെന്നു നടിച്ച അനന്തവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ അല്പാവശിഷ്ടന്മാരായി തക്കത്തിൽ കിട്ടുന്ന ചില സൈന്യങ്ങളെ കാട്ടിൽ പിടിച്ചു വെന്തിച്ചും ചുരുക്കി - കക്കടാദി പക്ഷിയുദ്ധം യാത്രൊൽസവം മുതലായ സംഭവ കാര്യങ്ങളിൽ അന്യന്മാർക്കു് ഹിംസയെ ഉണ്ടാക്കി തീർക്കുന്ന വിധത്തിൽ വെലവാന്മാരെ പ്രവേശിപ്പിച്ചും ചിലർക്കു് ഗ്രഹമായ അപ്രിയങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കി തീർത്തിന്നശേഷം ആ അപ്രിയങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ കാണപ്പെടുന്ന സമയം അതുകൾ അവിടെ സാക്ഷാദ്രൂതന്മാരായി നിൽക്കുന്നവരിൽനിന്നു ഉണ്ടായതാണെന്നു ചോദിച്ചു തങ്ങളിൽ ഉള്ള അപകീർത്തിയെ മറച്ചുവെക്കുവാൻ വേണ്ടി അവരുടെ നേരെ പല അക്രമങ്ങളെ കാണിച്ചും പിന്നെ ചിലരെ സ്നേഹിതന്മാരുടെ നിലയിൽ പരസ്രീകളിൽ കൊണ്ടുപോയി വിട്ടു ഉടനെ ആ സ്ത്രീകളുടെ ഭർത്താക്കന്മാർക്കു് ഗ്രഹമായി അറിവു കൊടുത്ത അവരെക്കൊണ്ടു് ജാരന്മാരെയും ജാരന്മാരെക്കൊണ്ടു് ഭർത്താക്കന്മാരെയും തരമായി വന്നാൽ രണ്ടു കൂട്ടരെയും പ്രഹരിപ്പിച്ചു അവരുടെ സാഹസകർമ്മങ്ങളെ ഉൽഘോഷിച്ചും വഞ്ചനാ പുരസ്സരമായി ചിലരെ ഉച്ചിരുത്തി ഗ്രഹമായി അവരുടെ സ്ത്രീകളെക്കൊണ്ടു് ചില പുരുഷന്മാരെ സങ്കേതസ്ഥലങ്ങളിൽ വരുത്തിയതിന്നശേഷം തൽഭർത്താക്കന്മാരെ ആ സങ്കേത സ്ഥലങ്ങളിൽ കൊണ്ടുപോയി കാണിച്ചു അതുനിമിത്തം ഉണ്ടാകുന്ന അനിവൃച്ഛനീയങ്ങളായ മാർഗ്ഗ കർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഓരോ വ്യാജപറഞ്ഞ മോഹിപ്പിച്ച ഗൃഹകളിൽ കൊണ്ടുപോയി അവിടെവെച്ചു നിഗ്രഹിച്ചും മദ

ഗജങ്ങളുടെ പുറത്തു കയറുവാനായി നിബ്ബന്ധിച്ചുകയറി തന്തുലമായി വധിച്ചും ദൃഷ്ടഗജങ്ങളെ കോപിപ്പിച്ച അക്രമമായ പന്തിയത്തിനേൽ ആ ദൃഷ്ടഗജങ്ങളുടെ അഭിമുഖമാക്കിയൊട്ടും ദായാദികൾ തമ്മിൽ കലഹിക്കുന്ന തക്കത്തിൽ അവരിൽ ഒരു കൂട്ടരെ ശ്രദ്ധമായി കൊന്ന മറുത്ത കൂട്ടത്തിൽ ആ അപവാദത്തെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തും, സാമന്തരാജ്യങ്ങളിൽ ദുർച്ചത്തന്മാരായുള്ളവരെ ശ്രദ്ധമായി നിഗ്രഹിച്ച ആയത അവരുടെ വൈരികളിൽനിന്നുണ്ടായതാണെന്ന ഘോഷിച്ചും, ചിലരെ വിശ്വസ്തു ഘാതിനികളായവരികളോടുകൂടെ രാപ്പകൽ രമിപ്പിച്ച രാജയക്ഷ്യാവിനെ ഉണ്ടാക്കി തീർത്തും, പിന്നെവസ്തുങ്ങൾ, ആഭരണങ്ങൾ, മാലുങ്ങൾ, ചന്ദനാദി കുറിക്കൂട്ടുകൾ ഈ വക പദാർത്ഥങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധമായി വിഷത്തെ പ്രയോഗിച്ചും, ചികിത്സാമുഖേന രോഗത്തെ വർദ്ധിപ്പിച്ചും മറ്റു പല ഉപായങ്ങളെക്കൊണ്ടും അനന്തവർമ്മ മഹാ രാജാവിന്റെ യോഗത്തിലുള്ള അനേകം യോഗ്യപുരുഷന്മാരുടെ ഉന്മൂലനാശത്തെ വരുത്തുകയും ചെയ്തു.

അതിന്നശേഷം അശ്ശുകേന്ദ്രനായ വസന്തഭാനു മഹാ രാജാവ ഭാനുവർമ്മാവ എന്നപേരായ ഒരു വനരാജാവിനെ ഉത്സാഹിപ്പിച്ച അനന്തവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ നേരെ കലഹത്തിനായി പ്രവൃത്തിപ്പിച്ചു. അനന്തവർമ്മ മഹാരാജാവും തന്നെ എത്രപ്പാൻ ഒരുങ്ങിവന്ന തന്റെ രാജ്യത്തിന്റെ സമീപത്തിൽ തമ്പടിച്ചു പാർക്കുന്ന ഭാനുവർമ്മാവിന്റെ നേരെ യുദ്ധത്തിനായി ചതുരംഗ സൈന്യത്തെ തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇതിനിടക്കു അശ്ശുകാധിപതിയായ വസന്തഭാനുരാജാവ സമീപവർത്തികളായ സകല രാജാക്കന്മാരെയും മുൻകൂട്ടിച്ചെന്നു കണ്ടു സഹായീനന്മാരാക്കിതീർക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ആ വക എല്ലാ രാജാക്കന്മാരും ഒരു യോഗമായിചേർന്നു സമീപത്തിലുള്ള നമ്മുദാ നദിയുടെ തീരപ്രദേശത്തിൽചെന്നു തമ്പടിച്ചു പാർത്തു.

ഈ അവസരത്തിലാണ് ഒരു ദിവസം അന്നന്തവർമ്മ മഹാ രാജാവ സാമന്തപ്രഭുവായി കുന്തള രാജ്യം ധീരമായിരിക്കുന്ന അവന്തി ദേവരാജാവിന്റെ സ്വന്തം നാടകത്തിലെ പ്രധാന നടി യായ കണ്ണാതലോർച്ചരീ എന്ന പ്രസിദ്ധയായ ഉത്തമ സ്ത്രീയി നെ മുൻപറഞ്ഞ ചന്ദ്രപാലിത പ്രമുഖനായ സേവകന്മാർ മു ഘ്യാന വരത്തി മനോഹരമായ നടനത്തിൽ അതി ചതുരയായ ആ കണ്ണാതലോർച്ചരീയുടെ അഭിനയത്തെ കാണുക ഉണ്ടായത. അതിനശേഷം ആ സ്ത്രീയിൽ അത്യന്തം അനുരക്തനായി തീർന്ന അന്നന്തവർമ്മ മഹാ രാജാവ അവളോടുകൂടി രമിക്കുകയും ഉണ്ടായി.

ഈ കഴിഞ്ഞ ഉടനെ അശ്വമേധനായ വസന്തഭാനു രാജാവ കുന്തളാധിപതിയുടെ അടുക്കലേക്കു ചെന്ന ഗ്രഹമായി ഇപ്രകാരം സംസാരിച്ചു. ഹേ! കുന്തളേശ്വര! മദോന്മത്തനായി ഒർപ്പുത്ത നായി തീർന്ന ഈ അന്നന്തവർമ്മാ വ നമ്മുടെ സ്ത്രീകളെ അപഹരി ക്കുന്നു. ഈ വക അപമാനങ്ങളെ എത്രത്തോളം സഹിക്കാം. ഇ ദ്രേഹത്തിന്റെ ഈ വക ദുഷ്ടമൃഗങ്ങളെ സഹിപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ല. നമുക്കു നാ ഗുണങ്ങൾ ഉണ്ടെ. അങ്ങേക്കു അങ്ങു ന ഗുണങ്ങളും ഉണ്ടെ ള്ളോ. ആകയാൽ നാം രണ്ടുപേരും കൂടിച്ചേർന്നു മുരളാധിപതിയാ യ വീരസേനനേയും ഋഷികേശനായ ഏക വീരനേയും കൊങ്ക ണപതിയായ കമാരഗുപ്തനേയും ശാസികൃണാമനായ നാഗപാ ലനേയും ഈ കാർഷ്ഠത്തിലേക്കു വേണ്ടി സഹായത്തിനായി അ പേക്ഷിച്ചുനോക്കണം. എന്നാൽ അവരും അന്നന്തവർമ്മാവി ന്റെ ഈ അവിനയ കർമ്മങ്ങളെ ക്ഷമിക്കുകയില്ല. നൊമ്മുടെ അഭിപ്രായത്തോടുകൂടി യോജിക്കുകയും ചെയ്യും. വനപ്രഭുവായ ഞ ങ്ങളുടെ വർമ്മാവ എനിക്കു എത്രയും പ്രിയ സ്നേഹിതനാണ്. ആക യാൽ ഒർപ്പുത്തനായ അന്നന്ത വർമ്മാവിന്റെ നേരെ ആദ്യത്തിൽ ഭാനുവർമ്മാവിനെ വിടാം. അവരതയിൽ കചഹം ആരംഭിക്കുന്ന സമയം ഞങ്ങൾ എല്ലാവരും കൂടി പിന്നാലെ ചെന്ന അന്നന്ത

വർമാവിനെ പ്രഹരിക്കാം. അദ്ദേഹത്തിനെ ജയിച്ചതിന്നശേഷം ഭാണ്ഡാരങ്ങളേയും വാഹനം മുതലായവയ്ക്കേയും നൊമ്മം എല്ലാ വരുംകൂടി ഭാഗിച്ചെടുക്കാം. ഇപ്രകാരമാണ അശ്ശുകേന്ദ്രൻ ക ന്നള മഹാരാജാവിനോട ആലോചിച്ചുത.

അപ്പോൾ കന്തള മഹീപതി അപ്രകാരംതന്നെ എന്ന അ ശ്ശുകേന്ദ്രന്റെ അഭിപ്രായത്തെ അംഗീകരിച്ചതിന്ന ശേഷം അ ശ്ശുകേന്ദ്രൻ ഇരുപത വിശേഷപ്പെട്ട അംശുകങ്ങളേയും ഇരുപ ത്തഞ്ചെ കാശ്മീര സാർവകളേയും കാഴ്ചയായി അയച്ച സ്നേഹിതന്മാ ര മുഖാന്തരം സമീപവർത്തികളായ രാജാക്കന്മാരേയും സ്വാധീന മാക്കിയെഴുതു.

പിറേന്നാൾ ആ രാജാക്കന്മാരും വന്നപ്രളവായ ഭാഗവർമാ പും കൂടിയെന്ന അവിനീതനായ അനന്തവർമ്മ മഹാ രാജാവി നോട യുദ്ധംചെയ്ത അദ്ദേഹത്തിനെ വധിക്കുകയും ചെയ്തതിന്ന ശേഷം വസന്തഭാഗവാകിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങ ുയ ഭാണ്ഡാരങ്ങൾ വാഹനങ്ങൾ മുതലായവയെ തന്റെ സ്വാ ധീനത്തിൽതന്നെ പെക്കുകയും അദ്ധ്വാനത്തിന്റേയും ബലത്തി ന്റെയും അവസ്ഥയെ അനുസരിച്ച ന്ങ്ങൾ ഭാഗിച്ചെടുക്കാം. നിങ്ങളുടെ സമ്മതപ്രകാരം തന്നെ ഏതെങ്കിലും ഒരു അംശംകൊ ണ്ടെ ഞാൻ രൂപപ്പെടാം. എന്നിങ്ങിനെ സാമർത്ഥ്യത്താൽ എല്ലാ വരേയും അനുസരിച്ചുനിൽക്കുകയും അപ്പോൾ വിഭാഗകാർച്ചത്തിൽ പരസ്പരം ഉണ്ടായ തർക്കം നിമിത്തമായിതന്നെ രാജാക്കന്മാര ത മ്മിൽ കലഹിക്കുകയും ആ കലഹം നിമിത്തമായി സപ്തരാജാക്ക ന്മാരേയും പരസ്പരം വധിച്ചുകൊണ്ടു ചെയ്തു.

അതിന്നശേഷം തന്റെ കണ്ഠശത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ള സകലസ്വ ത്തങ്ങളേയും താൻതന്നെ സ്വീകരിക്കുകയും വന്നപ്രളവായ ഭാഗ വർമാവിനെ അല്പമായ ഒരു അംശത്തെക്കൊടുത്ത സന്തോഷിപ്പി

ച്ച മടങ്ങിവന്ന അനന്തവർമ്മഹാരാജാവിന്റെ സപ്തമായസാ
ഗ്രാജ്യത്തേയും താൻ തന്നെ അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഈ അവസരത്തിൽ വസുരക്ഷിതൻ എന്നുപേരായ മന്ത്രിപു
ദ്ധൻ ചില ആപ്തദ്രത്യന്മാരോടുകൂടി ഭാസ്കരവർമ്മാവ എന്നപേരാ
യ ഈ ബാലനേയും മണ്ടുവാരിനീ എന്ന പേരായ പതിമൂന്ന
വയസ്സുപ്രായമുള്ള ഈ ബാലന്റെ ജേഷ്ഠഭഗനിയേയും ഇവര ര
ണ്ടാളുടേയും മാതാവായ വസുന്ധരാ എന്നപേരായ മഹാദേവിയേ
യെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകയും ഈ വക ആപത്തുകൾ ഒക്കെയും
അനുഭവിപ്പാൻ യോഗമുള്ളതുകൊണ്ട ആ മന്ത്രിപുദ്ധൻ ദാഹജ്വ
രത്താൽ പരലോകത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

അതിന്നശേഷം ഞാൻ എന്നെപ്പോലെയുള്ള വേറെ ചില
രോടുകൂടി ഈ കുട്ടികളേയും ഇവരുടെ മാതാവിനേയും മാഹീഷ്ഠീ
പുരിയിൽ കൊണ്ടുപോയി അവിടെ ഈ ദേവിയുടെ ഭർത്തൃദൈവ
മാതൃരനായ ഭ്രാന്താവായ മിത്രവർമ്മാവിനെ കാണിച്ചു അവിടെ
താമസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അന്നാർച്ചനായ മിത്രവർമ്മാവ പതി
പ്രതയായ ആ മഹാ ദേവിയെ ഭാർച്ചയായി സ്വീകരിപ്പാൻ അഭി
പ്രായപ്പെട്ടപ്പോൾ ദേവി അതിനെ അനുസരിക്കാതെ ധിക്കരി
ച്ചുനിമിത്തം മിത്രവർമ്മാവ പതിപ്രതയായ ഇവൾ തന്റെ പുത്ര
നെ രാജ്യാധിപതിയാക്കി ചെയ്യേണമെന്ന വിചാരിക്കുന്നു എ
ന്നറിഞ്ഞ ദേവിയുടെ മേൽ നിർദ്ദയനായി തീരുകയും ഈ ബാല
നെനിഗ്രഹിപ്പാൻ ആലോചിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ദേവി
യും അഭിപ്രായത്തെ അറിഞ്ഞതിന്നശേഷം എന്നോട ഇപ്രകാരം
കുലിച്ചു.

നാളീജംഘ! നിയ്യ ഈ പുത്രനെ എവിടെയെങ്കിലും കൊണ്ടു
പോയി അപനയപ്പെടാതെ വസിക്കണം. ഞാൻ ജീവിച്ചു എ
ന്ന വരികിൽ ഈ പുത്രനെ അനുഗമിക്കാം. എന്നാൽ നിയ്യക്ഷേ
മത്തോടുകൂടി ഇരിക്കുകയും വർത്തമാനങ്ങളെ ഏത വിധേനയും എ

നിക്കു അറിയിച്ച തരികയും വേണം. എന്നാകുന്നു എന്നോട കല്പിച്ചത. അതിന്നശേഷം ഞാനും ജനസംകലമായ രാജധാ നിയിൽനിന്ന പ്രയാസപ്പെട്ട ഈ കമാരനെ പുറത്തേക്കു കൊണ്ടുപോന്ന ഈ വിന്ധ്യോടവിയിൽ വന്നു ചേർന്നു.

കാൽ നടയായി നടന്നുപോന്ന ഈ കമാരനെ ആശ്വസിപ്പിക്കാനായി ഏതൊരു ഗോപവീഥിയിൽകൊണ്ടുപോയി കുറെ ദിവസം വിശ്രമിപ്പിച്ചു എങ്കിലും അവിടേയും മാഹിഷ്ഠി രാജാവിന്റെ ആൾക്കാര വന്നു കണ്ടു പിടിച്ചാൽ വൈഷമ്യമാണെല്ലോ എന്ന ഭയപ്പെട്ടു വളരെ ദൂരംവഴിനടന്ന ഇവിടെവന്നുചേർന്നതാണ്.

ഇവിടെ വന്നതിന്നശേഷം അത്യന്തം ദാഹത്താൽ ദുഃഖിതനായ ഈ കമാരനെ വെള്ളം കുടിപ്പാൻ കൊടുക്കണമെന്ന ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി ഈ കിണറിൽവന്നു വെള്ളം കോരുന്ന സമയം ഇതിൽ വീണപ്പോഴാണ് അങ്ങുന്ന എന്നെന്ന ഈ വിധം കയറി രക്ഷിച്ചത. അശരണനായ ഈ രാജ കമാരനെ എന്തിമേൽ അങ്ങുന്ന രക്ഷിതാവായിരിക്കണം. എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞ ആ നാളീജംഘൻ എന്നെന്ന കൈകൂപ്പി തൊഴുതനിൽക്കുകയും ചെയ്തു.

അപ്പോൾ ഈ കമാരന്റെ മാതാവ ഏത ജാതിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നവളായിരിക്കും എന്ന ഞാൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ പാടലീപുത്രനായി വൈശ്രവണൻ എന്ന പേരായ ഒരു വൈശ്രവന്റെ പുത്രിയായ സാഗരത്തേയിൽ കുസുമധനപാവ എന്നപേരായ കോസലമഹാരാജാവിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഈ രാജകമാരന്റെ മാതാവ എന്ന നാളീജംഘൻ എന്നോടപറഞ്ഞു.

ഇങ്ങിനെയാണെന്നു വരികിൽ ഈ രാജകമാരന്റെ മാതാവിന്നും ഏന്റെ പിതാവിന്നും മാതാമഹൻ ഒന്നായിരിക്കണം. എന്നിങ്ങിനെപറഞ്ഞ ഞാൻ ആ രാജകമാരനെ അതിസ്നേഹത്തോടും വാത്സല്യത്തോടുംകൂടി മാറിടത്തിൽ അണച്ചു ആലിംഗ

നം ചെയ്തു. അപ്പോൾ സിന്ധുദത്ത പുത്രന്മാരിൽവെച്ചു അങ്ങയുടെ പിതാവ ആരായിരിക്കും, എന്ന ആ പൃഥുൻ എന്നോട് ചോദിച്ച സമയം ഞാൻ സൂശ്രുതനാണ എന്ന പറഞ്ഞപ്പോൾ ആ പൃഥുൻ വളരെ സന്തോഷിച്ചു.

അതിന്നശേഷം ഞാൻ ഉപാധജ്ഞനാണെന്നുള്ള ഭരദിമാനന്താൽ ഗച്ഛിതനായ ആ അശ്വക മഹാരാജാവിനെ ഉപായംകൊണ്ടു തന്നെ നിഗ്രഹിച്ചു ആ രാജകുമാരനെ പിതാവിന്റെ രാജ്യത്തിൽ അഭിഷേകം ചെയ്തുകൊടുത്തു എന്നിങ്ങനെ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തതിന്നശേഷം ഇരരാജകുമാരന്മാർക്കു നിപുത്ത കായികകോണ്ടെ എന്നൊന്നാണുപായം എന്നിങ്ങനെ ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു കാട്ടാളനാൽ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ട മൂന്നു ശരങ്ങളെ അതിക്രമിച്ചു ഓടിവരുന്ന രണ്ടു മൃഗങ്ങളേയും ആ കാട്ടാളനേയും എന്റെ സമീപത്തുവെച്ചു കണ്ടു. ഉടനെ ആ കാട്ടാളന്റെ കയ്യിൽ ബാക്കിയുള്ള രണ്ടു ശരങ്ങളേയും ചാപത്തേയും ബലാൽകാരണ വാങ്ങി ആ മൃഗങ്ങളെ വധിച്ചു. ഉടനെ ആ രണ്ടു മൃഗങ്ങളും പ്രാണവേദനയോടുകൂടെ പതിച്ചു. അവകളിൽ ഒരു മൃഗത്തെ വേടനായി കൊടുത്ത മറ്റൊരു മൃഗത്തിന്റെ തോലുകൾ എല്ലാം കിഴിച്ചു തലച്ചോറുകളെ തുടകൾ അസ്തികൾ - കഴുത്തു - മുതലായവയെ പാണ്ഡമാക്കിചേർത്തിട്ടു കാട്ടുതീയിൽ ശ്രദ്ധത്തിന്മേൽ വേദിച്ചു ചൂടോടുകൂടിയുള്ള മാംസംകൊണ്ടു ആ രാജകുമാരന്മാരും നാളീജംഘന്റെയും, തന്റെയും ക്ഷുത്തിനെ നിപുത്തിപ്പിച്ചു. അംബസരത്തിൽ എന്റെ പരാക്രമ ചാതുര്യത്തെ കണ്ടു അതിസന്തുഷ്ടനായി സമീപത്തു നിന്നിരുന്ന കിരാതനോട് “നീ മാഹിഷ്ഠി പൃത്താന്തത്തെ അറിയുമോ” എന്നിങ്ങനെ ചോദിച്ചപ്പോൾ അവൻ ഊപ്രകാരം പറഞ്ഞു: - ഞാൻ വ്യാഘ്രചർമ്മങ്ങളേയും മറ്റുചില തോലുകളേയും അവിടെ കൊണ്ടുപോയി വിവിധ ഇപ്പോൾ തന്നെയാണല്ലോ മടങ്ങിവന്നത. പിന്നെ എങ്ങിനെ അറിയല്ലോ. എന്നു തന്നെയുമല്ലാ, ചണ്ഡവർമ്മാവിന്റെ അനുജൻ പ്രസിദ്ധനായ പ്രചണ്ഡവർമ്മാവിനെ

വിന്റെ പുതിയായ മഞ്ജുവാദിനിയെ വിവാഹം ചെയ്യുവാനായി വരുന്നു എന്നുള്ള സംഗതിയാൽ ആ പുരി അത്യന്തം മഹോത്സവ കോലാഹലത്തോടു കൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇത്രയും ഞാൻ അറിയും. ഇപ്രകാരം കിരാതന്റെ വാക്കുകേട്ട ശേഷം കായ്പ്പസഭാവും അറിഞ്ഞ പൃഥ്വനായ നാളീഭംഘനോട ഗ്രന്ഥമാകുംവണ്ണം ഇപ്രകാരം ഉപദേശിച്ചു.

ധൃത്തനായ മിത്രവർദ്ധവ പുത്രീകൾ നല്ലവണ്ണം പ്രതിപത്തിയെ കാണിച്ച മാതാവിനെ വിശ്വസിച്ചിട്ടു ആ വഴിക്കു ഈ ബാലകനെ തിരികെ വരുത്തി നിഗ്രഹിപ്പാനിടമിരിക്കുന്നു എന്ന ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. അതിനാൽ നീ വേഗംപോയി ഈ ബാലകന്റെ കശലപൃത്താന്തത്തേയും എന്റെ എല്ലാവർത്തമാനങ്ങളേയും ഗ്രന്ഥമായി വസുന്ധരാദേവിയെ അറിയിച്ചുതിന്നശേഷം വനത്തിൽവെച്ചു കമാരനെ ഒരു വ്യാഘ്രം ഭക്ഷിച്ചുപോയി എന്നിങ്ങിനെ വെളിവിൽ ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു ഒരു പ്രസ്താവം ഉണ്ടാക്കി തീർന്നു.

അപ്പോൾ ദുർമ്മതിയായ മിത്രവർദ്ധ ഉള്ളിൽ സന്തോഷത്തോടു കൂടി പുറമെ ദുഃഖത്തെ കാണിച്ചു വസുന്ധരാ ദേവിയെ ആശ്വസിപ്പിക്കും. ആ സമയം ആ ദേവി മിത്രവർദ്ധവിനോട നിന്റെ മുഖേന ഇപ്രകാരം പറയണം. യാതൊരു കമാരനെ അപേക്ഷിച്ചു ഞാൻ അങ്ങയുടെ അഭിപ്രായത്തെ അനുസരിക്കാതെ ഇരുന്നുവോ, ആ ബാലകൻ എന്റെ പാപശങ്കിയാൽ മരിച്ചുപോയി. എന്നി ഞാൻ അങ്ങയുടെ അഭിപ്രായം പോലെ എല്ലാം അനുസരിക്കാം എന്നാണു പറയേണ്ടത. അപ്പോൾ ഇപ്രകാരമുള്ള വാക്കിനെ കേട്ട ആ മിത്രവർദ്ധ സന്തോഷത്തോടെ വിശ്വസിക്കും.

അതിന്നശേഷം വസുനാഭാ എന്നപേരായ ഞാൻ തരുന്ന ഈ വിഷയത്തെ വെള്ളത്തിൽ കലക്കി അതിൽ ഒരു മാലയെ മുക്കി ഞാൻ പതിവ്രതയാണു എന്നു വരികിൽ ഈ മാലാ പ്രഹാരം അങ്ങേക്കു അസിപ്രഹാരമായി ഭവിക്കട്ടെ എന്നു പറഞ്ഞു വ

സുന്ദരാ ദേവി ആ മാലകൊണ്ടു അവന്റെ വക്ഷസ്സിലും മുഖത്തും പ്രഹരിക്കണം. പ്രഹരിച്ചതിന്നശേഷം പിന്നെ രണ്ടാമത ഈ തരുന്ന ഔഷധത്തെ ആ വെള്ളത്തിൽതന്നെ ശ്രദ്ധമായി കലക്കി മാലയെ അതിൽമുക്കി ആ മാലയെ തന്നെ പുത്രിയുടെ കഴുത്തിൽ ഇടിയിടണം.

അപ്പോൾ മിത്രവർമ്മാവ ഉടനെ മരിക്കുകയും പുത്രി യാതൊരു വികാരവുംകൂടാതെ നിരപദ്രവയായി ഭവിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ പുരവാസികൾ എല്ലാവരും ഈ വസുന്ദരാദേവി മഹാപതിപ്രത തന്നെ എന്ന വിശ്വസിച്ചു. ബഹുമാനിക്കുകയും വസുന്ദരാദേവിക്ക് കീഴടങ്ങുകയും ചെയ്യും.

അതിന്നശേഷം ഈ മഞ്ജുവാദിനിയുടെപാണിഗ്രഹണത്തിന്ന ആഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രചണ്ഡവർമ്മാവിനായിക്കൊണ്ടു ഈ രാജ്യം അരാജകമായി തീർന്നിരിക്കുന്നു എന്നും ഈ രാജ്യാധിപത്യത്തോടുകൂടി എന്റെ പുത്രിയെ അങ്ങുന്നതന്നെ സ്വീകരിക്കേണമെന്നും ഭൂതമുഖേന അറിയിക്കണം.

ആ അവസരത്തിൽ ഞാനും ഈ രാജകുമാരനും ഭിക്ഷുവേഷ്യത്തെ അവലംബിച്ചു വസുന്ദരാ ദേവിയാൽ ദീയമാനമായ ഭിക്ഷയെ വാങ്ങിയുകൊണ്ടു രാജധാനിയുടെ ബഹിർഗാത്തിലുള്ള ശ്മശാന സമീപത്തിൽ വസിച്ചുകൊള്ളാം.

ഇന്ന സ്വപ്നത്തിൽ വിസ്മയവാസിനിയായ ദേവി എന്റെ മേൽ വളരെ പ്രസാദിച്ചു സമീപത്തവന്നതായി കണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇന്നമുതൽ നാലാമത്തെദിവസം പ്രചണ്ഡവർമ്മാവ മരിക്കും. രേവാ നദിയുടെ തീരത്തിലുള്ള എന്റെ ക്ഷേത്രത്തിൽ ജനങ്ങൾക്കൊക്കെയും പിരിഞ്ഞതിന്നശേഷം വാതിൽ തുറന്ന നിന്റെ പുത്രനോടുകൂടി ഒരു ബ്രാഹ്മണകുമാരൻ പുറത്തേക്കു പുറപ്പെട്ടു കാണാം. അദ്ദേഹം ഈ രാജ്യത്തെ പരിപാലിച്ചു ഒടുവിൽനിന്റെ പുത്രനെ ഈ സാമ്രാജ്യത്തിൽ സ്ഥാപിക്കും. ഞാൻ ഒരു വ്യക്തിയുടെ രൂപത്തെ എടുത്ത നിന്റെ ബാലനെപിടിച്ചു ഒരേദിനം ഇരുത്തിട്ടുണ്ടു. നിന്റെ പുത്രിയായ മഞ്ജുവാദിനിയെ ആ

ബ്രാഹ്മണ കുമാരന്റെ ഭായ്യാക്കുവാൻ ഞാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം ദേവി ഉപദേശിച്ചതായും ഞാൻ സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടിരിക്കുന്നു. ദേവി സ്വപ്നത്തിൽ ഉപദേശിച്ചപ്രകാരം ഉള്ള കാര്യം സിദ്ധിക്കുന്നവരെ ഈ ഗ്രന്ഥവർത്തമാനം നിങ്ങൾ പുരമെ ആരോടും പറയരുത. ഗോപ്യമായിതന്നെ ഇരിക്കണം. എന്നിങ്ങിനെ വസുന്ധരാദേവി യോഗ്യന്മാരായ പൌരശ്രേഷ്ഠന്മാരോടും ആപ്തന്മാരായ മന്ത്രിപുരുഷന്മാരോടും ഗ്രന്ഥമായി പറയണം. എന്നിങ്ങിനെയാക്കെ വിശ്രുതൻ നാളീഭംഘടനാട ഉപദേശിച്ച അയക്കുകയും അദ്ദേഹം വിശ്രുതൻപറഞ്ഞപ്രകാരം എല്ലാം പ്രവൃത്തിക്കുകയും വസുന്ധരാ ദേവിയെക്കൊണ്ടു പ്രവൃത്തിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തതിന്നശേഷം പതിവ്രതമാരുടെ മാഹാത്മ്യം അതിശയനീയം തന്നെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ:- ആ വസുന്ധരാദേവി ഒരുമാലകൊണ്ടു മിത്രവർദ്ധിനെ പ്രഹരിക്കുകയും തൽക്ഷണം ആ മിത്രവർദ്ധവ അസിപ്രഹാരത്താൽ ഏകപോലെ ആ മാല പ്രഹാരത്താൽ മരിച്ചുപോകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഇത ഒരു ചതിയാണെന്നും പറവാൻ തരമില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ:- ആ മാല തന്നെയാണു തന്റെ പുത്രിയുടെ കഴുത്തിൽ ഇടിച്ചപ്പോൾ യാതൊരു ഉപദ്രവവും കൂടാതെ അവളുടെ സ്തനമണ്ഡലത്തിന്നു ഒരു അലങ്കാരമായി ഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ കയൽ പതിവ്രതയായ ഈ വസുന്ധരാദേവിയുടെ ശാസനത്തെ എവൻ അതിക്രമിക്കുന്നുവോ അവൻ ഭസ്തുമായി പോകുമെന്ന നിശ്ചയംതന്നെ എന്നും മറ്റും ലോകത്തിലെല്ലാം വലിയ ഒരു പ്രവാദം പ്രസിദ്ധമായി.

അതിന്നശേഷം മഹാ ഭിക്ഷുവേഷ്യത്തെ അവലംബിച്ച ഭിക്ഷുകാരികൊണ്ടു വന്നിരിക്കുന്ന എന്നേയും രാജകുമാരനേയും കണ്ടു പുത്രവാത്സല്യത്താൽ സ്തനങ്ങളിൽനിന്നു ക്ഷീരം ഒഴുകിയുംകൊണ്ടു പ്രത്യുത്ഥാനംചെയ്തു അതി സന്തോഷത്തോടുകൂടെ അല്പയൊ ഭഗവൻ! ഇതാ നമസ്കാരം. അന്നാഥനായ ഈ ജനത്തെ അനുഗ്രഹിക്കണം. ഞാൻ ഒരു സ്വപ്നത്തെ കണ്ടു. ആ സ്വപ്നം

സത്യമായി വരുമൊ, അസത്യമായി വരുമൊ എന്നിങ്ങനെ എന്നോട് ചോദിച്ചു. ഈ സപ്തസ്തതിന്റെ ഫലം ഇപ്പോൾ തന്നെ കാണാനിടവരും. എന്ന ഞാൻ മറുവടി പറഞ്ഞതിന്നു ശേഷം എന്നാൽ അവിടുത്തെ ദാസിയായ എനിക്കു വലിയ ഭാഗ്യംതന്നെ. ആ സപ്തം എന്റെ ഈ പുത്രികൾ തക്കതായ ഒരു നാഥൻ ഉണ്ടാവുമെന്നാണു എന്നു പറഞ്ഞു എന്നെക്കണ്ടപ്പോൾ ഉണ്ടായ രാഗത്താൽ ഉണ്ടു പിടിച്ച സംഭ്രമത്തോടു കൂടിയ മഞ്ജുവാദിനിയെ നമസ്കരിപ്പിച്ചു അതി സന്തോഷത്തോടെ, ഹെ! സുധാമിൻ! ആ സപ്തം ഫലിക്കാതെ പോയാൽ അങ്ങയുടെ ഒന്നിച്ചുള്ള ഈ സന്യാസിക്കൂടിയെ നാളെ ഞാൻ ഇവിടെ പിടിച്ചു നിർത്തും. അങ്ങയുടെ ഒന്നിച്ചു അയക്കുകയില്ല. എന്നു ആ മഹാദേവി പറഞ്ഞതിന്നുശേഷം ആ മഞ്ജുവാദിനിയിൽ ഉണ്ടായ രാഗത്താൽ അവളിൽ ലഭിച്ചുപോയ ദൃഷ്ടിനിമിത്തം അധീര ഹൃദയനായി ഭവിച്ചു ഞാനും എന്നാൽ അങ്ങിനെതന്നെ എന്നു പറഞ്ഞു ഭിക്ഷയെ വാങ്ങിപ്പോരുന്ന സമയം നാളീജംഘനെ വിളിച്ചു. അനുഗമിക്കുന്നവനോടായിട്ടു, അല്പായുസ്സായ പ്രസിദ്ധനായ പ്രചണ്ഡവർമ്മാവു എവിടെയാണു എന്നു ഞാൻ ശ്രദ്ധമായി ചോദിച്ചു സമയം ഈ സുകല രാജ്യവും നമുക്കുസാധിനമായിപ്പോയി എന്നു ഗർവ്വത്തനായിട്ടു ശങ്കുകൂടാതെ രാജാസ്ഥാനമണ്ഡപത്തിൽ തന്നെ കുശിലവന്മാരാൽ സ്തുതമാനനായിട്ടു സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു എന്നു ആ നാളീജംഘൻ എന്നോട് മറുവടി പറഞ്ഞു. എന്നാൽ നിയ്യു ഉദ്യാനത്തിൽപോയി ഇരിക്കുക. ഞാൻ ഇപ്പോൾവരാം എന്നു ആ പൃഥുനോട് ഉപദേശിച്ചു ആ കോട്ടയുടെ ഒരു ഭാഗത്തിൽ വിജനമായ ഒരു മഠത്തിൽചെന്നു ഉപകരണങ്ങളെ ഒക്കെയും അവിടെ എറക്കിവെച്ചു അതുകൂടെ രക്ഷകായി രാജകുമാരനെ ഏല്പിച്ചു ഗായകന്റെ വേഷത്തെ സ്വീകരിച്ചു ആസ്ഥാനമണ്ഡപത്തിൽ പ്രചണ്ഡവർമ്മാവിന്റെ സമീപത്തു ചെന്നു ഗാനാദികളെക്കൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തിനെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു. ഏകദേശം പകൽ നാലമണി സമയമായപ്പോൾ സുകല

ജനങ്ങളും അറിവാൻവേണ്ടി, നൃത്തം, ഗീതം, നാനാവിധപക്ഷി കളുടെ ശബ്ദങ്ങൾ ഹസ്തചക്രമണം, (എന്നാൽ കയ്യുകളെക്കൊണ്ടു നടക്കുക.) ഉരല്പപാദം, (കൈകൾ രണ്ടുക്കൊണ്ടുമാത്രം, ഭ്രമിയെ സ്पर्ശിച്ചു കാൽ രണ്ടും മേല്പട്ടാക്കി ശിരസ്സിനെ ഭ്രമിപ്പിക്കുക.) അചാരപാദം, (ഒരു കാലിനെ പൊന്തിച്ചു മറെറ കാലിനെ മടക്കിപ്പിടിച്ചു പെഖഞ്ഞത്തിൽ നന്തന്നു ചെയ്യുക.) പൃശ്വിക ലഃഘനം, (തേളിനെപോലെ സഞ്ചരിക്കുക.) മകരലഃഘനം, (മുതലയെ പോലെ നടക്കുക.) മീൻതുളുക മുഴലായ അനേക വിദ്യകളെ കാണിച്ചും പിന്നെ സമീപത്ത നിൽക്കുന്ന ആയുധപാണികളുടെ കയ്യിൽനിന്ന ആയുധങ്ങളെ വാങ്ങി അതുകളെ ശരീരത്തിന്മേൽകെട്ടി പരിന്തപാക്കംപോലെ പറക്കുക, കക്കരം എന്ന പക്ഷി പറക്കുംപോലെ പറക്കുക മുതലായ വിശേഷവിദ്യകളെ കാണിച്ചുകൊണ്ടു ഉടനെ ഇരുപതവാരദൂരത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന പ്രചന്ധവർമ്മാവിനെ ഒരു ശസ്ത്രംകൊണ്ടു ഉരസ്സിൽ പ്രഹരിച്ചു 'വേസന്തഭാനു അനേകകാലം ജീവിച്ചിരിക്കട്ടെ' എന്നിങ്ങിനെ ഉറക്കെ ഘോഷിച്ചുകൊണ്ടു തൽസമയം എന്റെ ശരീരത്തെ ഭേദിപ്പാനായി പൾഗ്ഗത്തെ എടുത്തുകൊണ്ടു വന്ന ഒരു ചാരഭടന്റെ വിശാലമായ തോളിൽ ഞാൻ ആക്രമിച്ചു അത്രമാത്രംകൊണ്ടുതന്നെ അവനെ നിഗ്രഹിച്ചു, അപ്പോൾ വ്യാകുലമായി തീർന്നു സകലജനങ്ങളും മേല്പട്ട എന്നെത്തന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടുരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ ഞാൻ രണ്ടു പുഷ്പപ്രമാണം ഉയരമുള്ള മതിലിനെ അതിക്രമിച്ചു പുറത്തുചാടിവന്ന മുൻപറഞ്ഞ ഉദ്യാനത്തിൽ ചെന്നു എന്റെ പിന്നാലെ ഓടി വരുന്നവരുടെ മാറ്റുമാണു ഈ കാണുന്നത. എന്ന പറഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ സൈകത മാറ്റുത്തിൽ പാദ്യോസം ചെയ്യാതെതന്നെ കഴിക്കുവാൻ തക്കവിധത്തിൽ നാളീജംഘൻ ശരിയാക്കീട്ടുള്ള തമാലവീഥിയിൽ കൂടി പ്രാകാരത്തെ അനുസരിച്ചു കിഴക്കോട്ടു ഓടി പോയി. മേൽ കീഴായി ഇഷ്ടികയാൽ ബന്ധിക്കപ്പെട്ടതുകയാൽ കാലടി പ

തിങ്ങ കാണ്മാത്ത മതില, തോട, കിടങ്ങ മുഴുവായതുകൾക്കു അതിക്രമിച്ചു വേഗേന ആ വിജന മഠത്തിൽ തന്നെ ചെന്നു മുൻപിലത്തെ വേഷത്തെ തന്നെ ധരിച്ചു രാജകുമാരനോടുകൂടി എന്റെ കർമ്മത്താൽ സംഭ്രാന്ത ജനസംകലമായ രാജപാരത്തിലൂടെ പ്രയാസപ്പെട്ട കടന്നുവന്ന മുൻപറഞ്ഞ ശ്യാന പ്രദേശത്തു തന്നെ വന്നു ചേർന്നു. ഞാൻ ഇതിന്നു മുൻപു തന്നെ ആ ദുർഗ്ഗാക്ഷേത്രത്തിൽ പ്രതിമയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തന്നെ ഒരു ഗുഹയെ ഉണ്ടാക്കി അതിനെ വലുതായ ഒരു കുരിങ്കല്ലുകൊണ്ടു മൂടിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

അതിന്നുശേഷം അർദ്ധരാത്രിയായപ്പോൾ മഹാ ദേവിയാൽ അയക്കപ്പെട്ട കണ്ണുകൊണ്ടുവന്ന തന്ന വിശേഷപ്പെട്ട രത്നാലങ്കാരങ്ങളേയും പട്ടുവസ്ത്രങ്ങളേയും ധരിച്ചു ഞാനും രാജകുമാരനും മുൻപറഞ്ഞ ദേവീക്ഷേത്രത്തിലുള്ള ആ ഗുഹയിൽ പ്രവേശിച്ചു നിശ്ശബ്ദമായിരുന്നു. വസുന്ധുരാദേവിയും തലേ ദിവസം മാതൃവനായ പ്രചണ്ഡവർമ്മാവിന്റെ അഗ്നിസംസ്കാരത്തെ ചെയ്യുകയും അശ്ലകേന്ദ്രന്റെ ചതിയാൽ പ്രചണ്ഡവർമ്മാവു മരിച്ചുപോയി എന്ന ചണ്ഡവർമ്മാവിനെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തതിന്നുശേഷം പിറേറ ദിവസം പ്രഭാതകാലത്തിൽ മുൻപുതന്നെ ഗ്രന്ഥമായി പറഞ്ഞവെച്ച പ്രകാരം ആ പെരമ്പുദ്ധനാരോടും, മന്ത്രിപുദ്ധനാരോടുകൂടി ദുർഗ്ഗാലയത്തിൽചെന്ന ഭഗവതിയെ പൂജിച്ചു ക്ഷേത്രത്തിന്നുള്ളിൽ വല്ലവരും ഉണ്ടോ എന്നു നല്ലവണ്ണം പരിശോധിച്ചതിന്നു ശേഷം ജനങ്ങളോടുകൂടി പുറത്തുവന്നു നോക്കി നിന്ന പടഹവാദ്യത്തെക്കൊട്ടി ഘോഷിക്കുകയും ചെയ്തു.

അപ്പോൾ ഞാൻ ചെറുതായ സുഷിരങ്ങളിൽകൂടി ഉള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു പടഹനാദത്തെക്കേട്ട മഹാദേവിയും മന്ത്രിപുദ്ധനാരും മറ്റും പുറത്തുവന്നു എത്തിയിരിക്കുന്നു എന്നു സങ്കേതത്താൽ അറിഞ്ഞു വളരെ ശക്തിയുള്ള ഒരു പുരുഷന്റെ പ്രയത്നംകൊണ്ടു എ

ഉക്കവാൻ അസാധ്യമായ ലോഹംകൊണ്ടുള്ള ആ പാദപീഠത്തെ ദേവീപ്രതിമയോടുകൂടി രണ്ട കയ്യുകൊണ്ടും ശിരസ്സുകൊണ്ടും പൊന്തിച്ച ഒരു ഭാഗത്തേക്കു ചെരിച്ചുവെച്ചു ഞാൻ ഗൃഹയിൽനിന്ന പുറത്തു വന്നതിന്നു ശേഷം മുമ്പിലുത്തെ പോലെതന്നെ ദേവീ പ്രതിമയെ ഉറപ്പിച്ചശ്രീകോവിൽ വാതിൽതുറന്നു മഹാദേവിമുതലായവർക്കുപ്രത്യക്ഷമായി ഭവിച്ചു മുമ്പു മഹാദേവി പറഞ്ഞപ്രകാരംതന്നെ അനുഭവം കണ്ടതിനാൽ ഉള്ള സന്തോഷത്താൽ വിസ്തയത്തോടും രോമാഞ്ചത്തോടും കൂടി തൊഴുത നമസ്കരിച്ചു വണങ്ങി നിൽക്കുന്നപ്രജകളോടായി ഞാൻ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. അല്ലയോ മന്ത്രിപുരുഷന്മാരേ ! അല്ലയോ പുരവാസികളേ ! നിങ്ങൾ കേൾക്കണം. വിന്ധ്യവാസിനിയായ ദുർഗ്ഗാദേവി എന്റെമുമ്പേന്നു നിങ്ങളോടുകൂടിക്കുന്നത എന്തെന്നാൽ, ഞാൻ കൃപയോടുകൂടി വ്യാഘ്രരൂപത്തെ അവലംബിച്ചുകൊണ്ടുപോയി ഇതുവരേക്കും ശ്രദ്ധമായിവെച്ചിരുന്ന ഈ കുമാരനെ നിങ്ങൾക്കായിക്കൊണ്ടു തരുന്നു. ഈ കുമാരൻ ഇന്നുമുതൽക്കു എന്റെ പുത്രനാണെന്നുള്ള വിചാരത്തോടുകൂടി നിങ്ങൾ സ്വീകരിക്കണം. എന്നു തന്നെയുമല്ല, ദുർഘടങ്ങളായ അനേക കപടങ്ങളുടെ ഘടനയിൽ സാമർത്ഥ്യമുള്ളവൻ മഹാ ശംഭനും ക്രൂരഹൃദയനുമായ അശ്മകേന്ദ്രന്റെ ഹന്താവായ എന്നെ ഈ രാജകുമാരന്റെ രക്ഷിതാവായിട്ടും ഈ രാജകുമാരനെ രക്ഷിച്ചതിന്നു പ്രതിവിധിയായി ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സോദരിയായ മഞ്ജുവാദിനി എന്ന യുവതിയെ ഞാൻ വിവാഹം കഴിപ്പാനായിട്ടും ദേവി ആജ്ഞാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു നിങ്ങൾ അറിയണം.

ഞാൻ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞതിനെ കേട്ടതിന്നുശേഷം ഭോജ്യം ശാന്തിന്റെ ഭാഗധേയം ആശ്ചര്യംതന്നെ. ഈ വംശത്തിന്റെ നാഥനായിട്ടു സാക്ഷാൽ ദേവിതന്നെ രാജകുമാരനെ അർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞ പ്രജകളും എന്റെ ഭാർയാമാതാ

വായ മഹാദേവിയും വളരെ സന്തോഷിക്കുകയും അന്ന പകൽ തന്നെ യഥാവിധിയായി എന്നെക്കൊണ്ട മഞ്ജുവാദിനിയെ വിവാഹം ചെയ്യിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്ന ശേഷം പലരും ശ്രീകോവിലിന്റെ ഉള്ളിൽ കൂടി ചെന്ന പരിശോധിച്ച സമയവും യാതൊരു സൂഷിരവും കൂടി കാണാതിരുന്നതിനാൽ ഓരോരൊ യുക്തികളെക്കൊണ്ട ഞാൻ ദിവ്യാംശനാണെന്ന തന്നെ നിശ്ചയിച്ചു വളരെ ഭക്തിയോടു കൂടി എന്റെ ആജ്ഞയെ അനുസരിച്ചു തന്നെ നടന്നു തുടങ്ങി. രാജകുമാരന്ന ആയ്യാപുത്രൻ എന്ന പ്രഭാവത്തിന്ന കാരണമായ ഒരു പേരും പ്രസിദ്ധമായി.

അതിന്ന ശേഷം പുരോഹിതനെക്കൊണ്ട മംഗലാലംകൃതനായ ആ രാജകുമാരന്റെ ഉപനയന കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യിച്ചു രാജനീതികളെ ഒക്കെയും പഠിപ്പിച്ചു രാജ്യകർമ്മങ്ങളിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചു. ആ സമയം ഞാൻ ഇപ്രകാരം ആലോചിച്ചു. എങ്ങിനെ എന്നാൽ;—രാജ്യം എന്നു പറയുന്നത ശക്തിരായത്തിന്ന അധീനമായിരിക്കുന്നതാണ്. ശക്തികൾ എന്നുവെച്ചാൽ, മന്ത്രശക്തി, പ്രഭുശക്തി, ഉത്സാഹശക്തി ഇതുകൾകുന്നു. ഇതുകൾ തന്നെ അന്യോന്യം സംബന്ധിച്ചിരുന്നാൽ മാത്രമെ കായ്കങ്ങൾക്കു ഉപയോഗമുള്ളതായി തീരുകയുള്ളൂ. മന്ത്രശക്തികൊണ്ട കായ്കങ്ങളുടെ ഗുണദോഷജ്ഞാനവും, പ്രഭുശക്തികൊണ്ട കായ്കങ്ങളെ പ്രവൃത്തിപ്പാനുള്ള ധൈര്യവും, ഉത്സാഹശക്തികൊണ്ട കായ്കസാദ്ധ്യപുമാകുന്നു ഫലം. ആകയാൽ സഹായം, സാധനോപായം, ദേശകാലവിഭാഗം, വിവൽപ്രതിക്രിയാ, കായ്കസിദ്ധി ഇങ്ങിനെ അഞ്ചു അംഗങ്ങളോടു കൂടിയ മന്ത്രമാകുന്ന വേരോടു കൂടിയതും, ദ്രവ്യപുഷ്ടി, പുരുഷ സമൃദ്ധി, ഈ രണ്ടവിധമുള്ള പ്രഭുശക്തിയാകുന്ന സ്മരണയോടു കൂടിയതും, സാമം, ദാനം, ദേദം, മേണ്ഡം ഇതുകൾകൂടിയ ഉത്സാഹമാകുന്ന വിടപങ്ങളോടുകൂടിയതും; എഴുപത്തരണ്ട വിധത്തിലുള്ള പ്രജകളാകുന്ന ഇലകൾകൂടിയതും;

കൂടിയതും; സന്ധി, വിഗ്രഹം, യാനം, ആസനം, ദൈവധീഭാവം, സമാശ്രയം ഈ ആറു ഗുണങ്ങളാകുന്ന തളിരുകളോടു കൂടിയതും; ശക്തിസിദ്ധിത്രയം, ഉത്സാഹസിദ്ധിത്രയം ഇതുകൾകൊണ്ടു പുഷ്പ ഫലങ്ങളോടു കൂടിയതും ആയ നീതിപുഷ്പമാണു രാജാവിന്നു ഫലപ്രദമായി തീരുന്നത. അങ്ങനെയുള്ള ഈ നീതിപുഷ്പം അനേക വിധമായിരിക്കുന്നതിനാൽ സഹായംകൂടാതെ ഫലവത്തായി തീരുന്നതും പ്രയാസമായിട്ടുള്ളതാണു. മിത്രവർമ്മാവിന്റെ മന്ത്രിയായ ആയുർകരു കോസല വംശത്തിൽ ജനിച്ചു ആലയതു കൊണ്ടു ഈ രാജകുമാരന്മാരുടെ പക്ഷപാതിയായിരിക്കും. അദ്ദേഹം സകല മന്ത്രിഗുണങ്ങളും ഉള്ള ദേഹമാണു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധി വൈഭവത്തെ അതിക്രമിച്ചു നടന്നതിനാലാണു മിത്രവർമ്മാവു നശിച്ചു പോയത. ആകയാൽ അവനെ സഹായം നേടുന്നതിൽ കിട്ടുന്ന പക്ഷം വളരെ നന്നായിരിക്കും എന്നിങ്ങനെ ഞാൻ ആലോചിച്ചതിന്നു ശേഷം വിജനത്തിൽ നാളിജംഘനെ വരുത്തി ഉപദേശിച്ചു.

അല്ലെ! നാളിജംഘ! അങ്ങനെയുള്ളതായ ആയുർകരുവിന്റെ അടുക്കലെന്ന വിജനത്തിൽ ഇപ്രകാരം പറയണം. ഇവിടെവന്ന രാജ്യലക്ഷ്മിയെ അനുഭവിക്കുന്ന ഈ കപട പുരുഷൻ ആരാണു. നൊമ്മടെ ഈ രാജകുമാരൻ ഈ സപ്തമാസം പരിഗൃഹിതനായിരിക്കുന്നുവെല്ലാം. ഇനി വിടുമോ, അതോ ഭക്ഷിച്ചു കളയുമോ, എന്നു ആയുർകരുവിനോടു പറഞ്ഞതിന്നുശേഷം അദ്ദേഹം എന്തു മറുവടിപറയുന്നുവോ അതു എന്നു അറിയിക്കണം. ഇപ്രകാരം എന്നാൽ ഉപദേശിച്ചു നാളിജംഘൻ ഞാൻ പറഞ്ഞതുപ്രകാരം പ്രവൃത്തിച്ചു പിന്നെ ഒരു ദിവസം എന്നു അറിയിച്ചതാവാതെ:- ഞാൻ ചിലകാഴ്ചവ്യങ്ങളെ കൊണ്ടുപോയി കൊടുത്ത സേവകനെന്നു ഓരോരോ കഥകളെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു കാലംകളും തലോടിക്കൊണ്ടും നല്ലവണ്ണം വിശ്വാസത്തെ ജനി

പിിച്ചു നല്ല സമയംനോക്കി അങ്ങുന്ന പറഞ്ഞപ്രകാരം ഞാൻ
 ചോദിച്ചതിന്നശേഷം ആ ആയ്കേതു ഇങ്ങിനേയാണ മറുവടി
 പറഞ്ഞത. അല്ലെ മംഗലശീല! അങ്ങുന്ന ഇങ്ങിനെ പറയരുത.
 പരിശുദ്ധമായ കലം, അസാധാരണമായ ബുദ്ധിനെപ്പുണ്യം,
 അതിമാനുഷമായ പ്രാണവലം, അപരിമിതമായ ഔദായ്യം,
 അത്യാശ്ചര്യമായ അസ്രുകൗശലം, അനല്പമായ ശിക്ഷണാനം,
 അനുഗ്രഹത്തിങ്കൽ ആദ്രമായ മനസ്സു, ശത്രുക്കൾക്കു അവിഷ്
 ഘ്വമായ തേജസ്സു, ഈ വക ഗുണങ്ങളെല്ലാം ഈ പുരുഷനിൽ ഒ
 ന്നിച്ച് ചേർന്നിരിക്കുന്നു. ഈ പറഞ്ഞ ഗുണങ്ങളിൽ ഓരോന്നെ
 കിലും മരണാഭ പുരുഷനിൽ ഒല്ലഭമായിരിക്കുന്നതാണ്. ഈ പു
 രുഷൻ ശത്രുക്കൾക്കു വിഷപുഷ്പമായും ആശ്രിതന്മാർക്കു ചന്ദനപു
 ഷ്പമായും ഇരിക്കുന്നു. ഇദ്ദേഹം നീതിജനനാണെന്ന അഭിമാ
 നിക്കുന്ന ആ ഈ അശ്ശുക മഹാ രാജാവിനെ ഉന്മൂലനം ചെയ്
 ത്ത ഈ രാജകുമാരനെ നീജപിതാവിന്റെ സ്ഥാനത്തിൽ അഭി
 ഷേകം ചെയ്തു. എന്നതന്നെ അങ്ങുന്ന ധരിച്ചുകൊൾക. ഈ
 കായ്കത്തിൽ സംശയ്കേണ്ട. എന്നാണ ആയ്കേതു മറുവടി
 പറഞ്ഞത. ഞാൻ അതിനേയും കേട്ടതിന്നശേഷം പിടന്നയും
 പിന്നെയും ഓരോരോ പരീക്ഷകളെക്കൊണ്ടു പരിശോധിച്ച ആ
 ആയ്കേതുവിനെ എന്റെ സഹായകാരിയാക്കി സ്വീകരിച്ച ആ
 സഖാവിനോടുകൂടി സത്യശൗചയുക്തനാരായ അമാത്യരേയും ഓ
 രോരോ ചിഹ്നങ്ങളോടു കൂടിയ ഗ്രഹസേവക പുരുഷന്മാരേയും
 സമ്പാദിച്ചു. പിന്നെ അവരുടെ മൂഖ്വേന പ്രകൃതി മണ്ഡല
 ത്തെ ലുബ്ധസമൃദ്ധമായും അതി ഗച്ഛിതമായും പ്രായേണ കീഴട
 ഞാത്തതായും അറിഞ്ഞതിന്നശേഷം തന്റെ ഔദായ്യത്തേയും
 ധാർമ്മികതയേയും പ്രകാശിപ്പിച്ചും നാസ്തികന്മാരെ നിന്ദിച്ചും ശത്രു
 കളെ പരിശോധിച്ചും ശത്രുക്കളുടെ കൈതവത്തെ തടുത്തും ബ്രാ
 ഹ്മണ ക്ഷത്രിയാദി ചാതുർവ്വർണ്യത്തെ സപ്രധർമ്മകർമ്മങ്ങളിൽ സ്ഥാ
 പിച്ച്കായ്കത്തെ സാധിക്കണം എന്നും അർത്ഥമൂലമാണ ദണ്ഡ
 നീതി പ്രയോഗം എന്നും ഈ വിഷയത്തിൽ ഭൌമ്യബൃതത്തെ ഒ

ഴിച്ച മറെറാനും വിരോധിയായി വരികയില്ലെന്നും ആലോചിച്ച ഞാൻ നാനാവിധ യുക്തികളെ അനുഷ്ഠിച്ചുവന്നു.

ഉത്തര പാഠികാ.

അതിന്നുശേഷം ഞാൻ ആലോചിച്ചതാവിതഃ— അതിശ്രമനാരാമ ഈ സേവകന്മാര എന്റെ കല്പനകളുടേ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് പൂർണ്ണപോലെ വിചാരിച്ചു എൻ്റെ അപ്രകാരം അനുരക്തന്മാരായിരിക്കുന്നുണ്ടെ. എന്നതന്നേയുമല്ല, രണ്ടു രാജ്യങ്ങളിലുമുള്ള സൈന്യപ്പുഷ്പിനോക്കുന്നതായാൽ നീതിമാനായ ഞാൻ അശ്ലക്ഷേണമായ വസന്തഭാനുവിനേക്കാൾ ഒട്ടും നൂനനല്ല. ആകയാൽ വസന്തഭാനുവിനെ ജയിച്ചു വിഭാഗിപതിയായ അനന്തവർമ്മാവിന്റെ കമാരനായ ഭാസ്കരവർമ്മാവിനെ പിത്ര്യമായ രാജ്യത്തിൽ നില നിർത്തുവാനായി ഞാൻ മതിയായി വരുന്നതാണ്. ഈ ഭാസ്കരവർമ്മാവും സാക്ഷാൽ ഭവാനിയാൽ പുത്രനായി പരികല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നും ഞാൻ ഈ രാജകുമാരന്റെ സഹായകർമ്മത്തിനായി നിയുക്തനായിരിക്കുന്നു എന്നും സകല ദിക്കുകളിലും ഒരു പ്രസിദ്ധിയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇതുവരെക്കും എന്റെ ഈ കപടകൃത്യത്തെ ആരും അറിഞ്ഞിട്ടും ഇല്ല. അത്രയുമല്ല, ഈ രാജ്യത്തിലുള്ള സകല പ്രജകളും അനന്തവർമ്മ പുത്രനായ ഈ ഭാസ്കരവർമ്മാവിനെ അസ്തൽ സ്വാമിയായ അനന്തവർമ്മാവിന്റെ പുത്രനായ ഇദ്ദേഹം ഭവാനിയുടെ പ്രസാദം ഹേതുവായിട്ട ഈ രാജ്യത്തെ പ്രാപിക്കും എന്നിങ്ങിനെ അഭിപ്രായത്തോടു കൂടി ഇരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അശ്ലക്ഷേണമായ വസന്തഭാനുവിന്റെ സൈന്യത്തിന്ന ഈ രാജസുന്ദരിയെ ദേവീസഹായം വഴിപോലെ ഉണ്ടെന്നറിഞ്ഞ മനുഷ്യശക്തി ദേവീശക്തിയുടെ നേരെ ഒരിക്കലും ബലവതിയായി വരുന്നതല്ല. എന്ന വിചാരിച്ചു ഞങ്ങളുടെ നേരെ യുദ്ധത്തിൽ അത്ര ധൈര്യമുള്ളതായും കാണുന്നി

ല്ല. ഈ രാജ്യത്തിലുള്ള സ്വന്തം പ്രജകളും ആദിയിൽതന്നെ ഈ രാജകുമാരന്റെ അഭ്യുദയത്തിൽ ആഗ്രഹിച്ചും കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനും പുറമെ ഇപ്പോൾ വിശേഷിച്ചും ദാനമാനാദികളെ കൊണ്ടു സ്വാധീനമാക്കി വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ ഈ രാജപുത്രനെതന്നെ തങ്ങളുടെ രാജാവായി കാംക്ഷിച്ചു കൊണ്ടും ഇരിക്കുന്നു. അശ്ശകേന്ദ്രന്റെ ആപ്തഭൃത്യന്മാർക്കും അതി വിശ്വസ്തന്മാരായ എന്റെ പുരുഷന്മാരെകൊണ്ടു സാമാജ്യപായത്താൽ അധികമായ പ്രീതിയെ ഉണ്ടാക്കി എന്റെ കല്പനപ്രകാരം ഗ്രന്ഥമായി ഇപ്രകാരം ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അത എങ്ങിനെ എന്നാൽ:—നിങ്ങൾ എന്റെ പ്രിയ സ്നേഹിതന്മാരാണ്. ആകയാൽ നമുക്കു അഭ്യുദയത്തിന്നവേണ്ടുന്ന ഉപദേശവാക്കുകളെ പറഞ്ഞതരണം. ഇവിടെ ഭവാനിയാൽ രാജസുന്ദവിന്റെ സഹായത്തിനായി നിയുക്തനായി പ്രസിദ്ധനായ വിശ്രുതനോട ഭിന്നിച്ചാൽ അശ്ശകേന്ദ്രനായ വസന്തഭാനുവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പക്ഷത്തിൽ ചേർന്നിന്ന ആരെല്ലാമാണ ഈ രാജകുമാരനോട യുദ്ധം ചെയ്യുവാൻ പുറപ്പെടുന്നത അവരും ഈ വിശ്രുതന്റെ കയ്യാലതന്നെ അന്തകന്ന അതിഥിയായി ഭവിക്കുന്നതാണ്. ആകയാൽ ഈ രാജകുമാരൻ അശ്ശകേന്ദ്രനോടുകൂടി യുദ്ധം തുടങ്ങുന്നതിന്ന മുമ്പായിതന്നെ നിങ്ങൾ എല്ലാവരും അനന്തവർമ്മനായനായ ഈ ഭാസ്കര വർമ്മവിനെ ആശ്രയിച്ചുകൊള്ളുവിൻ.

ഇതപ്രകാരം വസന്തഭാനുവും ഭാസ്കരവർമ്മവിനെ ആശ്രയിക്കുന്നതായാൽ വലുതായ ഉൽകൃഷ്ടസ്ഥിതിയെ പ്രാപിച്ചു നിർദ്യനായി പരിജനങ്ങളോടുകൂടി സുഖമായി വസിപ്പാനിടവരുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം ചെയ്യാത്തപക്ഷം ദേവിയുടെ ത്രിശ്രദ്ധത്തിന്ന ഇരയായി തീരുന്നതുമാകുന്നു. ഒരു പ്രാവശ്യം നിങ്ങളോട ഇപ്രകാരം പറയേണം എന്ന ഭവാനിയും എന്നോട ആജ്ഞാപിച്ചിട്ടു

ണ്ട. ആകയാൽ ഞങ്ങൾക്കു നിങ്ങളോടുകൂടിയുള്ള സഖ്യത്തെ അറിഞ്ഞതിന്നശേഷം ഞങ്ങളുടെ മുഖേന എല്ലാവർക്കും പഠനത്തെ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. ഇപ്രകാരമുള്ള എന്റെ വാക്കിനെ കേട്ടതിന്നശേഷം അശ്ശുകേന്ദ്രന്റെ ആപ്തഭൃത്യന്മാര രാജസുന്ദരവെ കുറിച്ചു ഭവാനിപ്രസാദിച്ചു വേണ്ടുന്ന വരങ്ങളെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നുള്ള സംഗതിയെ അറിഞ്ഞ മുന്ദതന്നെ ഭിന്നമനസ്സുകളായി ഭവിച്ചിരിക്കുന്നതിലും വിശേഷിച്ചു എന്റെ ഈ വചനത്തെ കേട്ടതിന്നശേഷം അവർ എല്ലാവരും പുനിക്ക അധീനന്മാരായി തീർന്നു. ഈ വക എല്ലാ സംഗതികളേയും അറിഞ്ഞ അശ്ശുക മഹാരാജാവ ഇപ്രകാരം ആലോചിച്ചു. ഓഹോ! നമ്മുടെ അടുത്ത നിൽക്കുന്ന ഭൃത്യന്മാരും മറ്റുള്ളവരും കുറെ ഭിന്നമനസ്സുകളായിരിക്കുന്നതുപോലെ കാരണമെന്തെല്ലാം. നാം ഇപ്രകാരം ക്ഷമയെ ആശ്രയിച്ചുകൊണ്ടു സ്വസ്ഥനായി രാജധാനിയിൽതന്നെ ഇരിക്കുന്നതായാൽ ഏതൊ ചിലരുടെ ഏഷണിവാക്കുകളെ കേട്ടു ഭിന്നാഭിപ്രായമായ സ്വരാജ്യത്തെക്കൂടി രക്ഷിപ്പാൻ നാം ശക്തനായി തീരുകയില്ല. ആകയാൽ ഭിന്നമനസ്സായി തീർന്നു എന്നോട ചിലത ഉപദേശിപ്പാനായി അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മൽ ബലത്തോടുകൂടി അന്യോന്യം സംഭാഷണത്തിന്ന ഇടവരുത്തുന്നതിന്ന മുന്ദായിതന്നെ ആ ഭാസ്കരവർമ്മാവിനോടുകൂടി യുദ്ധം ചെയ്യുന്നുണ്ടു. ഇങ്ങിനെ ചെയ്താൽ എന്റെ ആപ്തഭൃത്യവർഗ്ഗം ക്ഷണനേരം നിശ്ചയമായും എന്റെ അഗ്രഭാഗത്തിൽ നിൽക്കാതെ ഇരിക്കുകയില്ല.

ഇപ്രകാരം നിശ്ചയിച്ചു അന്യായമായി പരരാജ്യത്തിന്റെ ആക്രമണത്താൽ ഉണ്ടാകുന്ന പാപത്താൽ പ്രേരിതനായിട്ട സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി മൃത്യുമുഖത്തെ എന്നപോലെ എന്റെ സൈന്യത്തെ അഭിമുഖീകരിച്ചു യുദ്ധത്തിനായി വന്നുചേർന്നു. അശ്ശുകേന്ദ്രൻ വരുന്നു എന്നറിഞ്ഞ രാജകുമാരനായ ഭാസ്കരവർമ്മാവും

എത്രത്ത ചെയ്യുന്നു. അതിന്നശേഷം ഞാൻ അശ്വാത്രവുമായിട്ടു എത്രത്തുംകൊണ്ടുവരുന്ന അശ്വകേന്ദ്രനെതന്നെ നേരിട്ടുചെയ്യുന്നു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സകല സേനകളും ഓഹൊ! ഇദ്ദേഹം ഇനിയും അപരിമിതമായ ഞങ്ങളുടെ സൈന്യത്തിന്റെ നേരെ ഏകനായിട്ടുതന്നെ അത്യാഗമിക്കുന്നുവല്ലോ. ധൈര്യത്തോടുകൂടി ഇങ്ങിനെവരുന്നതിന്റെ മുഖ്യകാരണം ദേവീപ്രസാദംതന്നെയാകുന്നു. മറെറൊന്നുമല്ല. എന്നിങ്ങിനെ നിശ്ചയിച്ച ചിത്രവിവിതന്മാരെപോലെ നിശ്ചയകളായിനിന്നുപോയി. അതിന്നശേഷം ഞാൻ നേരിട്ടു ചെയ്യുന്ന യുദ്ധത്തിനായി ഒരുങ്ങി പോരവിളിച്ചപ്പോൾ വസന്തഭാനു മഹാ രാജാവു നേരിട്ടുവന്ന പർവ്വപ്രഹാരം കൊണ്ടു എന്നെ ദ്രവ്യമായി താഡിച്ചു. അപ്പോൾ ഞാനും ശിക്ഷാവിശേഷംകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസിപ്രഹാരത്തെ തടുത്ത പ്രതിപ്രഹാരംകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തെ വധിച്ചു മൂർഛാവിനെ ഭൂമിയിൽ തള്ളിയിട്ടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈന്യങ്ങളോടു ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. ഇനിയും നിങ്ങളിൽ ആർക്കെല്ലാം യുദ്ധത്തിന്നു ആഗ്രഹം ഉണ്ടോ അവരെല്ലാവരും നേരിട്ടുവന്നു എന്നോടുകൂടി യുദ്ധം ചെയ്തുകൊള്ളുവിൻ. അല്ലെങ്കിൽ രാജകുമാരന്റെ പാദയുഗളത്തെ പ്രാപിച്ചുവന്നിട്ടു ഇദ്ദേഹത്തിന്നു കീഴടങ്ങിനിന്നു നിശ്ശങ്കമായി അവരവരുടെ അധികാരങ്ങളെ പരിപാലിച്ചുകൊണ്ടു സുഖമായി ഇരുന്നുകൊള്ളുവിൻ. ഇപ്രകാരമുള്ള എന്റെ വചനത്തെ കേട്ടു ഉടനെ അശ്വകേന്ദ്രസേവകന്മാരായ അവരെല്ലാവരും അവരുവരുടെ വാഹനങ്ങളിൽ നിന്നു വേഗേണു ഇറങ്ങി രാജകുമാരനെ വന്നിങ്ങി അദ്ദേഹത്തിന്നു കീഴടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അതിന്നശേഷം ഞാൻ ആ അശ്വകേന്ദ്ര രാജ്യത്തെ ഭാസ്കരവർമ്മാവിന്നു സഹായംനൽകിച്ചുപോയി. രാജ്യരക്ഷക്കായി മുന്പുണ്ടായിരുന്ന അതാത അധികാരികളെതന്നെ നിയോഗിച്ചു സഹായംനൽകിയിരുന്ന ആ അശ്വക സൈന്യങ്ങളോടും കൂടി ആ രാജകുമാരന്റെ

സ്വരാജ്യമായ വിഭക്തഗരത്തിൽ ചെന്ന ആ രാജകുമാരനെ പി താവിന്റെ സ്ഥാനത്തിൽതന്നെ നിവേശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇങ്ങിനെ സ്വരാജ്യം ലഭിച്ച വസുന്ധരാ എന്ന മാതാവി നോടുംകൂടി സുഖമായി വസിക്കുന്ന ഭാസ്കരവർമ്മാവിനോട ഒരു നാൾ ഞാൻ ഇപ്രകാരം അറിയിച്ചു. അല്ലെ മഹാ രാജാവെ! ഞാൻഒരു കായ്ഞെ ചെണ്ണാൻ വിചാരിച്ചുകിടപ്പുണ്ട. ആ കായ്ഞെ സാധിക്കുന്നവരെ എവിടെഎങ്കിലുംഒരേടത്തതന്നെവസിപ്പാൻ എനിക്കതരം ഇല്ല. ആകയാൽ അങ്ങയുടെ ഭഗിനിയും എന്റെ ഭായ്ഞുമായ മഞ്ജുവാദിനി കുറെദിവസം അങ്ങയുടെ അടുക്കുത ന്നെ ഇരിക്കട്ടെ. ഞാൻ എന്റെ ഇഷ്ടമനുസരിച്ചു കണ്ട കിട്ടുന്ന വരക്കും കുറെ ദിവസം ഭൂമിയിൽ സഞ്ചരിച്ച ഒടുവിൽ അദ്ദേഹ ത്തിനെ കണ്ടുകിട്ടിയതിന്നശേഷം പിന്നെ ഇവിടെ തന്നെ വ ന്നചേർന്നു കൊള്ളാം. ഇങ്ങിനെ ഞാൻ പറഞ്ഞതിനെ കേട്ട രാജാവ അമ്മയുടെ അനുവാദപ്രകാരം എന്നോട പറഞ്ഞതാവി ത:—മഹാ ഭാഗ! നമുക്കു ഈ രാജ്യംകിട്ടി ഈ വിധമുള്ള അഭ്യുദ യം സാധിച്ചതിന്ന മുഖ്യകാരണം ഭവാൻതന്നെയാകുന്നു. ഭവാ നോടുകൂടാതെ ക്ഷണനേരവുംകൂടി ഞങ്ങളാൽ ഈ രാജ്യഭാരം ഭ റിപ്പാൻ അശക്യമായി തീരുന്നതാണ്. ഇങ്ങിനെ ഇരിക്കെ അ ങ്ങുന്ന എന്താകുന്നു ഇപ്രകാരം പറയുന്നത. ഇപ്രകാരമുള്ള രാ ജവാക്യത്തെ കേട്ടതിന്നശേഷം ഞാൻ മറുവടി പറഞ്ഞതാവി ത:—അല്ലയൊ മഹാരാജാവെ! താങ്കൾ ഈ വിഷയത്തിൽ മന സ്സുകൊണ്ട ലേശവും ആലോചിക്കേണ്ടതില്ല എന്തുകൊണ്ടെന്നാ ത്:—താങ്കളുടെ രാജധാനിയിൽ സുചിവശിലാമണിയായി വ സിക്കുന്ന ഈ ആയ്ഞകേതു ഈ വിധമുള്ള അനേകം രാജ്യങ്ങളെ ഭരിപ്പാൻ ശക്തനാകുന്നു. ആകയാൽ അദ്ദേഹത്തെ ഈ രാജ്യ ഭരണത്തിങ്കൽ നിയോഗിച്ചു ഞാൻ പോയി വരാം. ഇപ്രകാര മുള്ള അനേകം വചനങ്ങളെക്കൊണ്ട സമാശ്വസിപ്പിച്ചു എങ്കി ലും ജനനീസഹിതനായ മഹാ രാജാവ പലെ ആഗ്രഹങ്ങളെ

കൊണ്ടും പ്രയാണോന്മുഖനായ എന്നെ കുറെ കാലവുംകൂടി താമസിപ്പിച്ചു. അത്രയുംമല്ല, ഉൽക്കച രാജ്യാധിപതിയായ പ്രചണ്ഡവർമ്മാവിന്റെ രാജ്യത്തെ എനിക്കു തരികയും ചെയ്തു. ഞാനും ആ രാജ്യത്തെ സപ്രാധീനമാക്കിചെയ്ത മഹാ രാജാവിനോടു അനുജനവാങ്ങി എപ്പോൾ അങ്ങയെ അന്വേഷിച്ചാനന്ദി പുറപ്പെട്ടുവെങ്കിലും അപ്പോൾതന്നെ അംഗരാജ്യാധിപതിയായ സിംഹവർമ്മാവിനാൽ സപ്രസാധായത്തിന്നു വേണ്ടി ആമന്ത്രിതനായിട്ടു ഇവിടെ വരുവാനും പൂർവ്വപുണ്യപരിപാകം ഹേതുവായിട്ടു അസ്കൽ സപ്രാമിയായ ഭവാനോടു സംഗമിച്ചാനും എടുവന്നു. ഇപ്രകാരമാണു വിശ്രുതൻ രാജവാഹന രാജകുമാരനെ അറിയിച്ചു. അതിന്നുശേഷം അവിടെ സമാഗതന്മാരായ അപഹാരവർമ്മാവ, ഉപഹാരവർമ്മാവ, അർത്ഥപാലൻ, പ്രമതി, മിത്രഗുപ്തൻ, മന്ത്രഗുപ്തൻ, ഈ വിശ്രുതൻ, ഇന്ദ്ര രാജകുമാരന്മാര എല്ലാവരും പാടലീപുരത്തിങ്കൽ യൌവ്വരാജ്യത്തെ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടു വസിക്കുന്നവനും നിജാഹ്ലാസത്തിങ്കൽ മുന്യതന്നെ സങ്കേതം ചെയ്തവനുമായ സോമദത്തൻ എന്ന കുമാരനെ വാമലോചന എന്നപേരായ ഭായ്യയോടുകൂടി തന്റെ സേവകന്മാരെക്കൊണ്ടുവരുത്തി ഇവരെല്ലാവരുംകൂടി രാജവാഹനനുമായിപ്പേർന്നു ഇരുന്ന അന്യോന്യം സന്തോഷമിശ്രിതകളായ ഓരോരോ കഥകളെപറഞ്ഞും കൊണ്ടു റിക്കും മദ്ധ്യത്തിൽ പുഷ്പപുരത്തിൽനിന്നു രാജഹംസ മഹാ രാജാവിന്റെ ആജ്ഞാപത്രത്തോടുകൂടി സമാഗതന്മാരായ രാജപുരുഷന്മാര രാജവാഹനനെ വണങ്ങി അറിയിച്ചുതാവിതം: - അല്ലയോ സപ്രാമിൻ! ഇവിടുത്തെ ജനകനായ രാജഹംസ മഹാരാജാവിന്റെ ഈ ആജ്ഞാപത്രത്തെ ഇവിടുന്നു സപ്രീകരിച്ചാലും. എന്നിങ്ങനെയുള്ള രാജപുരുഷവാക്യത്തെ കേട്ടു എഴുന്നീറ്റ അത്യാദരവോടുകൂടെ നമസ്കരിച്ചു സദസ്സിൽവെച്ചു ആ ആജ്ഞാപത്രത്തെ സപ്രീകരിച്ചു ശിരസ്സിൽവെച്ചുതിന്നശേഷം എഴുത്തപൊളി

ച്ച രാജവാഹന രാജകുമാരൻ എല്ലാവരും കേൾക്കെ വായിക്കുകയും ചെയ്തു.

ആ ഇതാ പത്രം

പുഷ്പപൂര രാജധാനിക്കക്ഷേമം തന്നെ. ശ്രീ രാജഹംസഭൂപതി ചമ്പാ നഗരിയിൽ അധിവസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന രാജവാഹനപ്രമുഖന്മാരായ കുമാരന്മാരെ കാണാൻ ആഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു ഈ ഏഴുത്ത അയക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ! നിങ്ങൾ ഇവിടെനിന്ന നമ്മോട യാത്രപറഞ്ഞ നമസ്കരിച്ചു പുറപ്പെട്ടതിനുശേഷം മാർഗ്ഗത്തിൽ ഏതൊ ഒരു വനപ്രദേശത്തിൽ ഒരു ശിവലയത്തിന്നു സമീപം തന്റെ സൈന്യങ്ങളെ നിവേശിപ്പിച്ചു ഇരുന്നവെല്ലോ. അവിടെവെച്ചു രാത്രിയിൽ ആ ശിവലയത്തിൽ ശിവപൂജക്കായി സ്ഥിരനായ രാജവാഹനനെ പ്രഭാത കാലത്തിൽ കാണാതെയായപ്പോൾ ബാക്കിയുള്ള കുമാരന്മാരും എനി ഞങ്ങൾ രാജവാഹനന്മാർക്കുടി രാജഹംസ മഹാ രാജാവിനെ ചെന്നു കണ്ടു നമസ്കരിപ്പാനിടവരാത്തപക്ഷം പ്രാണങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നുണ്ടു. എന്നിങ്ങനെ പ്രതിജ്ഞചെയ്തു സൈന്യത്തെ മടക്കി അയച്ചതിനുശേഷം രാജവാഹനനെ അന്വേഷിച്ചുവന്നായി എല്ലാവരും പ്രത്യേകപ്രത്യേകമായി പുറപ്പെട്ടുപോയിരിക്കുന്നു എന്നുള്ള നിങ്ങളുടെ പൂർത്താന്തരം അറിയാതെ മടങ്ങിവന്ന സൈനികന്മാരുടെ മുഖേന കേട്ടറിഞ്ഞ അസഹ്യമായ ദുഃഖസമുദ്രത്തിൽ മഗ്നമനസ്സുകളായ ഞാനും യുഷ്ടജ്ജനനിയായ വസുമതിയും വാമദേവശ്രമത്തിൽ ചെന്ന ഈ പൂർത്താന്തരം അദ്ദേഹത്തോടറിയിച്ചതിനുശേഷം പ്രാണപരിത്യാഗത്തെ ചെയ്യാമെന്ന നിശ്ചയിച്ചു തദാഗ്രമത്തെ പ്രാപിച്ചു ആ വാമദേവ മഹിഷിയെന്ന മസ്കരിച്ചു നിൽക്കുമ്പോഴകതന്നെ ത്രികാലജ്ഞനായ ആ മൂന്നി ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തേയും കാർയ്യാനിശ്ചയത്തേയും അറിഞ്ഞു പറഞ്ഞതാവിത:-അല്ലയോ മഹാ രാജാവേ! അങ്ങയുടെ സകലാഭിപ്രായത്തേയും മുൻകൂട്ടുന്നെ ദിവ്യദൃഷ്ടികൊണ്ടു ഞാൻ അറിഞ്ഞിരി

കുന്നു. അങ്ങയുടെ ഈ കർമ്മാനന്ദം രാജവാഹനൻ നിമിത്തമായി കൂറെ കാലം ആപത്തിനെ അനുഭവിച്ചതിന്നശേഷം ഭാഗ്യം തിശയത്താൽ അനിതര സാധാരണമായ പരാക്രമംകൊണ്ടു ദിഗ്ജയം ചെയ്ത അനേക രാജ്യങ്ങളെ സമ്പാദിച്ചു പതിനാറാമത്തെ സംവത്സരത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ വിജയിയായ രാജവാഹനനെ പുരസ്കരിച്ചു മടങ്ങിവന്ന അങ്ങയുടെയും വസുമതിയുടേയും പാദപ്രണാമംചെയ്ത അങ്ങയുടെ ആജ്ഞയെ അനുവർത്തിക്കുന്നവരായി ഇരിക്കും. ആകയാൽ അവര നിമിത്തമായി യാതൊരു സാഹസത്തേയും ചെയ്യരുത. എന്നിപ്രകാരമുള്ള മൂനിക്കാഷിതത്തെ കേട്ടതിനെ വിശ്വസിച്ചു ചെയ്യുത്തോടുകൂടി ഇതുവരെയും ഞാനും ദേവിയും പ്രാണധാരണം ചെയ്തുവന്നു. ഇപ്പോൾ അവധി സമീപിച്ചു വന്ന സമയം ഞങ്ങൾ രണ്ടാളും വാമദേവാശ്രമത്തിൽ ചെന്നു അറിയിച്ചതാവിതഃ- സ്വാമിൻ! അങ്ങുന്ന പറഞ്ഞ അവധി മിക്കതും പൂർണ്ണമായിരിക്കുന്നു. അവരുടെ പൃത്താന്തം ഇപ്പോൾ ഏത വിധമാണെന്നു അങ്ങുന്ന അറിഞ്ഞിരിക്കാം. ഇപ്രകാരമുള്ള എന്റെ വാക്കിനേക്കേട്ട മഹാഷി പറഞ്ഞതാവിതഃ-മഹാ രാജാവേ! രാജവാഹന പ്രമുഖനാരായ എല്ലാ രാജ കർമ്മാനന്ദം ദുർജ്ജയനാരായ അനേകം ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചു ദിഗ്വിജയംചെയ്ത ഭൂമണ്ഡലത്തെ വശീകരിച്ചു ചമ്പാനഗരിയിൽ ഒരേടത്ത എല്ലാവരും കൂടി ചേർന്നിരിക്കുന്നു. അവരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാനായി അങ്ങയുടെ ആജ്ഞാപത്രത്തോടുകൂടി സേവകന്മാരെ ഉടനേതന്നെ അയക്കണം. ഏവംവിധമായ മൂനിവചനത്തെ കേട്ടു നിങ്ങളെ വിളിപ്പാനായി ഈ എഴുത്തു അയച്ചതാകുന്നു. എന്നിയും ക്ഷണനേരം കൂടിനിങ്ങൾ താമസിക്കുന്നതാണെങ്കിൽ എന്നേയും ഭവജ്ജനനിയായ വസുമതിയേയും കഥമാത്രശേഷനാരായി കേൾപ്പാനിടവരുന്നതാണെന്നു അറിഞ്ഞ വഴിയിൽ ഭക്ഷണാഭ്യലാഭത്തിൽ ജലത്തെ ഉപയോഗിച്ചിട്ടെങ്കിലും ഉടനേവന്നുകൊള്ളണം.

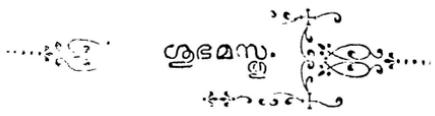
ഇപ്രകാരമുള്ള പിതാവിന്റെ ആജ്ഞാപത്രത്തെ മൂലാവികൽ ധരിച്ചുനോം എല്ലാവരും വേഗേന പോവുകതന്നെ എന്ന എല്ലാവരുംകൂടി നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തു.

അതിന്നശേഷം സഹായനപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള അതാത രാജ്യങ്ങളുടെ രക്ഷക്കു മതിയായ സൈന്യങ്ങളെയും വിശ്വസ്ഥന്മാരായിസമർത്ഥന്മാരായ പുരുഷന്മാരേയും അതാത സ്ഥാനങ്ങളിൽ നിയോഗിച്ച ഏതാനും സൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു ആത്മരക്ഷയെചെയ്തുപുഴു് വൈരിയായിരിക്കുന്ന മാനസാരണെന്ന മാളവ രാജാവിനെ പ്രാപിച്ച യുദ്ധത്തിൽ ജയിച്ചു ആ രാജ്യത്തേയും വശീകരിച്ചു പുഷ്പപുരത്തിൽ ചെന്ന രാജഹംസ മഹാ രാജാവിന്റെയും വസുമതീദേവിയുടെയും പാദകമലങ്ങളെ നമസ്കരിച്ചും, എന്നും തീർപ്പുപ്പെടുത്തി അവരവരുടെ ഭായ്മാരോടുംകൂടി പുറപ്പെട്ട അല്പമായ സൈന്യത്തോടുകൂടി മാളവേശനെ കുറിച്ച യാത്രപുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ ഉജ്ജയിനിയെ പ്രാപിച്ച സഹായികളായ കുമാരന്മാരാൽ പരിപൂതനായിരിക്കുന്ന രാജവാഹനൻ അതി ബലവാനാണെങ്കിലും മാളവേശനായ മാനസാരണക്ഷണനേരംകൊണ്ടു ജയിച്ച ഒടുവിൽ നിഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്നശേഷം തൽപുത്രിയായ അവന്തിസുന്ദരിയേയും സഹീകരിച്ചും മാനസാരമന്ത്രിയായ ചണ്ഡവർമ്മാവിനാൽമുന്ദ കാശാഗ്രഹത്തിങ്കൽ നിക്ഷിപ്തനായ പുഷ്പാത്ഭവ കുമാരനെ കുടുംബത്തോടുകൂടി അവിടെ നിന്ന മോചിപ്പിച്ചു ഒരുമിച്ചുകൂടി മാളവേശരാജ്യത്തെ വശീകരിച്ചു. ആ രാജ്യരക്ഷക്കായി വേണ്ടുന്ന സൈന്യത്തോടുകൂടി ചില മന്ത്രിമാരെ നിയോഗിച്ചും അവശിഷ്ടമായ അല്പസൈന്യത്തോടുകൂടി ആകുമാരന്മാരപുഷ്പപുരത്തെപ്രാപിച്ചും രാജവാഹനനെ പുരസ്കരിച്ചു രാജഹംസ മഹാ രാജാവിന്റെയും ജനനിയായ വസുമതീയുടെയും ചരണങ്ങളിൽ വീണ നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ അവരും പുത്രസംഗതന്മാരായിട്ടു അത്രയും ആനന്ദിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്നശേഷം വാമദേവമഹിഷ്ടിയാകിൽ രാജവാഹനപ്രമുഖന്മാരായ ദശകുമാരന്മാ

തടേയും അഭിലാഷത്തെ അറിഞ്ഞ രാജഹംസ മഹാ രാജാവിന്റെയും വസുമതീദേവിയുടേയും മുമ്പിൽവെച്ച ഭാഗ്യമാരന്മാരോടായി ഈ വിധം ആജ്ഞാപിച്ചു. നിങ്ങൾ എല്ലാവരും ഒരുപ്രാവശ്യവും കൂടിപോയി അവരവരുടെ രാജ്യങ്ങളെ പരിപാലിക്കുവിൻ. പിന്നെ ഇപ്പോഴേക്കു മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ ചരണചന്ദനത്തിനായി വന്നുകൊള്ളണം. എന്നുള്ള മുമ്പാചനത്തെ കേട്ട എല്ലാവരും അതിനെ ശിരസ്സുകൊണ്ടു ബഹുമാനിച്ച് ആ വാമദേവ മുമ്പായേയും മാതാപിതാക്കന്മാരെയും നമസ്കരിച്ചു പുറപ്പെട്ട ദിഗ്വിജയം ചെയ്തു മടങ്ങിവന്നതിന്നുശേഷം അവരവരുടെ പൃത്ഥാൻതത്തെ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകമായി വാമദേവമുമ്പായുടെ മുമ്പാകെ വെച്ച മാതാപിതാക്കന്മാരെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. മാതാപിതാക്കന്മാരാകിൽ ഭാഗ്യമാരന്മാരുടേയും നിജപരാക്രമപിശുനങ്ങളായി അതിദുർഘടങ്ങളായിരിക്കുന്ന തച്ചരിതങ്ങളെ കേട്ട അതി സന്തുഷ്ടന്മാരായി തീർന്നതിനുശേഷം രാജാവ മുമ്പായോടായി ഇപ്രകാരം അറിയിച്ചു. ഭഗവൻ മഹാമുനെ! ഭവൽ പ്രസാദത്താൽ മനുഷ്യരുടെ മനോരഥത്തിൽനിന്നും അധികമായി വാഞ്ചനസ്സുകൾക്കു അഗോചരമായിരിക്കുന്ന സുഖത്തെ നെങ്ങൾക്കു അനുഭവിപ്പാനിടവന്നു. എന്നിമേൽ എനിക്കു സ്വാമി ചരണ സന്നിധാനത്തിൽവെച്ചു വാനപ്രസ്ഥശ്രമത്തെ പ്രാപിച്ചു പരമാത്മ വിചാരത്തെ ചെയ്യുകതന്നെയാണു ഉചിതമായിട്ടുള്ളത. ആകയാൽ പുഷ്പപുര രാജ്യത്തിലും മാനസാര രാജ്യത്തിലും രാജവാഹനനെ അഭിഷേകം ചെയ്തു അവശിഷ്ടങ്ങളായ രാജ്യങ്ങളെ മറ്റുള്ള ബന്ധു കുമാരന്മാർക്കുമായിട്ടു യഥോചിതം വിഭാഗിച്ചു കൊടുത്തതിന്നുശേഷം ആ കുമാരന്മാരെ ഐകമത്യത്തോടുകൂടി രാജവാഹനാജ്ഞയെ അനുസരിച്ചു വർത്തിച്ചുകൊണ്ടു ചതുരണ്ണവ മേഖലയായ വസുമാതിയെ സമൃദ്ധിച്ചു നിസ്സപതമായി അനുഭവിക്കുവാൻ തക്കവിധം സ്വാമി കൃപചെയ്യണം. ഈ വിധമുള്ള . . ഭഹംസചന്ദനത്തെ കേട്ടതിനുശേഷം തന്റെ പിതാവിന്റെ വാനപ്രസ്ഥശ്രമ സപീകാരത്തിലുള്ള ആഗ്രഹ

ഞെ നിഷേധിച്ചാനായി അധികമായ അവരുടെ അഭിലാഷ
 ഞെ അറിഞ്ഞമഹാമുനിയും അവരോട ഇപ്രകാരം ആജ്ഞാപി
 ച്ചു. അല്ലയൊകുമാരന്മാരേ! നിങ്ങളുടെജനകനായ ഈ മഹാ രാ
 ജാവ ഈവയസ്സിന്നസമുചിതമായ മാർഗ്ഗത്തിൽ വർത്തമാനനായി
 കായക്ലേശത്തോടു കൂടാതെ തന്നെ മദാശ്രമത്തിലിരുന്നും കൊണ്ടു
 ആചരിപ്പാൻ പോകുന്ന വാനപ്രസ്ഥാശ്രമത്തെ നിങ്ങൾ ഒരിക്ക
 ലും നിവാരണം ചെയ്യരുത. ഇദ്ദേഹം ഇവിടെ ഇരുന്ന ഭാ
 വൽ ഭക്തിയെ സാധിക്കും. നിങ്ങളാകിൽ പിതൃസന്നിധിയിലി
 റിക്കും പക്ഷം സുഖത്തെ അനുഭവിക്ക ഇല്ലാ. ഇപ്രകാരമുള്ള
 മഹഷിയുടെ ആജ്ഞയെ കേട്ടതിന്നശേഷം അവരെല്ലാവരും പി
 താവിന്റെ വാനപ്രസ്ഥാശ്രമപ്രാപ്തിയെ നിഷേധിച്ചാനുള്ള ആ
 ഗ്രഹത്തിൽനിന്ന വിരമിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്നശേഷം പു
 ഷ്പപുരത്തിൽ രാജവാഹനനെ സ്ഥിതി ചെയ്യിപ്പിക്കുകയും അദ്ദേ
 ഘത്തിന്റെ കല്പനപ്രകാരം ശേഷമുള്ള എല്ലാ രാജകുമാരന്മാരും
 അതാത രാജ്യങ്ങളെ പരിപാലിച്ചു വരികയും സേപാലപോലെ
 മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ സമീപത്തിൽവന്നു പോയിക്കൊണ്ടു വരി
 കയും ചെയ്തു. ഇപ്രകാരമിരിക്കുന്ന രാജവാഹന പ്രഭൃതികളായ
 എല്ലാ രാജകുമാരന്മാരും സകല ഭ്രമണ്ഡലത്തേയും ന്യായമായി
 പരിപാലിച്ചു അന്യാന്യം ഐക്യമത്രത്തോടുകൂടി വസിച്ചു പുര
 നര പ്രഭൃതികൾക്കു കൂടി അതി ഭൃല്ലഭമായ രാജ്യസ്തുതിയെത്ത അ
 നുഭവിച്ചുംകൊണ്ടു വാഴുകയും ചെയ്തു.

വി ശ്ര ത ച ര ത . . സ മ ദ . .

ശ്രീമച്ഛൈലാഞ്ചിശ്വര സാമൂതിരി മഹാരാജ മാനവികമ
കവീരാജപ്രണീത സംസ്കൃത പു. കാവ്യം.

1.	രാജകീയ ലേഖമാലാ	ക 1—0—0
2.	ശ്രംഗാര മഞ്ജരീ മണ്ഡനം	ക 0—8—0
3.	ലക്ഷ്മീപരിണയം (നാടകം)	ക 0—8—0
4.	ഘോഷപുര രാജ്ഞീചരിത്രം	ക 0—8—0
5.	വിശാഖ വിജയോല്യാസം	ക 0—6—0
6.	ലേഖമാലാ	ക 0—6—0
7.	ദാവാനലനവരതമാലാ	ക 0—6—0
8.	വൈരാഗ്യതരംഗണീ	ക 0—6—0
9.	പ്രേതകാമിനീ	ക 0—6—0
10.	സുമംഗലീചരിതം	ക 0—6—0
11.	സ്തവമഞ്ജരീ	ക 0—4—0
12.	പ്രശ്നോത്തരമാലാ	ക 0—4—0
13.	സമസ്യാപുരണമാലാ	ക 0—4—0
14.	സുകിമുകരാമണിമാലാ	ക 0—4—0
15.	കേരള വിഖാസം	ക 0—4—0
16.	ശ്രംഗാര മഞ്ജരീ	ക 0—4—0
17.	ശ്രീകാശീയാത്രാനവാദം	ക 0—4—0
18.	സഹൃദയ സമാഗമ (1-ാം ഭാഗം)	ക 0—4—0
19.	" (2-ാം ഭാഗം)	ക 0—4—0
20.	" (3-ാം ഭാഗം)	ക 0—4—0
21.	ഉപദേശ മുക്താവലീ	ക 0—2—0
22.	രണശിംഗ രാജചരിതം	ക 0—1—0
23.	ധ്രുവ ചരിതം	ക 0—1—
24.	ദീനദയാ പരചംബു	
25.	ഓദവനേശ്വര വിജയ	

മാനവികമ കവിഭാജനെന്ന കീർത്തിപ്പെട്ട സാമൂതിരിപ്പാട്
 തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കൃതികളായ മലയാള പുസ്തകം

1. പാപ്പുതീ പരിണയ നാടകം	ക 0—10
2. വിശ്രുത ചരിതം	ക 0—10
3. സുഭാഷിത തരംഗണി	ക 0—8—
4. ഘോഷയാത്ര	ക 0—8—
5. ശേകമാരചരിതം	ക 0—8—0
6. കാശിയാത്രാ ചരിത്രം	ക 0—8—0
7. ലേഖമാല	ക 0—6—0
8. അരുത രാമായണം.	ക 0—6—0
9. കേരളജാതി പ്പണം	ക 0—6—0
10. സംഗീതമഞ്ജരി	ക 0—4—0
11. സപാഹാസ്യധാകര നാടകം.	ക 0—2—0
12. ഭാഷാശൃംഗാരപദ്യമാല	ക 0—2—0
13. ആചാര വിചാരം	ക 0—1—0

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

1952

PHYSICS DEPARTMENT
UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

UNIVERSITY OF CHICAGO
PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS DEPARTMENT